

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 8492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.189,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina snaga mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Splošna delovna dolžnost v Nemčiji

Mnogo se govori in piše o nemškem oboroževanju. Še nedavno je izšla v Angliji brošura z alarmantnimi razkritji o številnosti in tehnični popolnosti zračne armade, ki jo je postavila Nemčija v zadnjem času in jo stalno izpopolnjuje. Če tudi je v raznih senzacijah angleškega in francoskega tiska morda precejšen odstotek fantazije, je vendar nemogoče dvomiti, da se je Nemčija že davno otresla papirnatih ovir versajske pogodbe. Danes se niti ne trudi več, da bi prikrila svoje prizadevanje, ustvariti si vkljub pogodbenim prepovedim in omejitvam oboroženo »ravnopravnost«, kakor jo razumeva ona sama.

Oboroževanje v ožjem pomenu besede pa ni edina in morda niti ne glavna panga vojaške pripravljenosti. Enako važni so ukrepi, ki se tičejo organizacije vojaške službe in ki jim je namen, najti nadomestilo za ljudsko armado, izhajajočo iz splošne vojaške obveznosti. Legalna nemška vojska, »Reichswehr«, je najemniška armada z omejenim številom. Ta vojska je sicer zelo pomembna kader za bodočo veliko vojsko in je po svojem ustroju najboljša šola za oficirski in podoficirski zbor, ker zaradi svoje takorekoč neomejene trajnosti omogoča najboljšo vojaško in tehnično vzgojo. Vendar sistem njene rekrutacije ne daje možnosti dovolj nagle izpopolnitve moštva v armado, sposobno pretvoriti v dejstvo politične načrte, ki brez dvoma obstajajo. Nemčija je zaradi tega prav za prav že od prvega dne po podpisu versajske pogodbe mislila na sredstva, s katerimi bi pripravila organizacijski aparat za mobilizacijo vsega naroda. Vojaška vzgoja je našla pot v vse šole, v telovadna, športna in celo kulturna društva; vojaško ustrojene organizacije bivših bojevnikov so že v predhitlerjevski dobi igrale pomembno vlogo.

Pod praporom kljukastega križa pa so se vsa ta prizadevanja zgostila v enoten sistem, ki se vedno bolj izpopolnjuje. Sploščka se je zdelo, da je po-
verjena naloga militarizacije ljudstva strankini armadi SA udarnikov. Ni dvoma, da je o takem razvoju sanjal Röhm in da ga je pri tem še do letošnje spomladi podpiral sam vrhovni voditelj. Udarniško poglavje pa je sedaj zaključeno in njegova končna likvidacija je menda samo še vprašanje časa. Po 30. juniju je prevzela vodstvo vojaškega sistema v svoje roke zopet Reichswehr, katere generaliteta se je po Hindenburgovi smrti uklonila Hitlerjevski voditeljski oblasti. Vojaški strokovnjaki pa so pripravili načrt za splošno vojaško dolžnost v manj vidni obliki, in kakor smo izvedeli iz letošnjih nürnberških razprav, sta si vladajoča stranka in država ta načrt osvojili.

Gle za splošno delovno dolžnost, o kateri je izjavil voditelj delovne službe Hierl, da je dozorel čas za njeno obvezno uvedbo. Iz nemškega časopisa pa iz-
vemo, da ima stopiti splošna in obvezna delovna služba v veljavo že s 1. januarjem 1935.

Delovna služba obstoji v Nemčiji že odkar je narodni socializem na vladi. Toda bila je prostovoljna in ko se je uvedla, so jo utemeljevali s socialnimi nagibi. Imela je pred vsem služiti borbi proti brezposelnosti, dajati ljudstvu kruha, obenem pa vzgajati k spoštovanju do ročnega dela, ki ga proglašala Hitlerjev evangelij za temelj narodne obnove.

Danes je očitno, da že takrat niso bili merodajni zgolj socialni motivi. Prav za prav je delovna služba že sploščka opravljala važno funkcijo v dviganju vojne pripravljenosti, kajti med javni-
mi deli, ki so jih opravljali prostovoljni delavski bataljoni, so zavemale prvo mesto strateške ceste, utrdb, moder-
na letališča in druge, vojaškim svrham služee naprave. Vendar se je organi-
zacija delovne službe še bolj in bolj iz-
popolnjevala, dokler ni dosegla stopnje, da bo lahko reprezentirala pogrešno
stalno armado.

Do zdaj je obsegala prostovoljna de-
lovna služba povprečno 250.000 oseb, med njimi tudi razmeroma neznatno
število žen. Stroški, ki jih je nosila državna blagajna, so znašali na leto
okroglo 200 milijonov mark, opravilo
pa se je mesečno 5 do 6 milijonov delav-
nikov. Za delo je prihajalo v poštven
dnevno samo 6 ur, ostali čas je bil po-
svetjen sportnemu in vojaškemu vežban-
ju — oficijelno brez orožja — in »dr-
žavnopolitičnemu šolanju«.

Prostovoljnost službe je bila z voja-
ških vidikov glavna pomanjkljivost. Kajti v delavske tabore so se zatekali
pred vsem oni, ki so bili brez dela in
strehe, zapuščali so jih pa, kakor hitro
se jim je kje nudil boljši zaslužek. Manjša intelektualna in moralna vred-
nost človeškega materiala in neprestana
fluktuacija nista dopuščali smotrene
vzgoje in notranje enotnosti.

Poslej ima biti delovna služba obvez-
na, kakor je bila pred vojno obvezna
vojaška služba. Vsako leto se bo vpo-
ključal določen letnik k prezenčni službi
in bo kaserniran za leto dni. Ostali ob-
vezanci pa se bodo klicali od časa do ča-

Nj. Vel. kralj odpotoval v Pariz

Pariz se pripravlja, da čim veličastneje sprejme junaškega zaveznika Francije v svetovni vojni

Beograd, 4. oktobra. AA. Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica sta danes ob 23. uri odpotovala na uraden obisk predsednika francoske republike.

V spremstvu Nj. Vel. kralja in kralji-
ce potuje zunanji minister Bogoljub
Jevtić in dvorno spremstvo.

Pri odhodu sta bila na postaji od-
pravnik francoskega poslanstva Kno-
bel in predsednik kraljevske vlade Ni-
kola Uzunović.

Beograd, 4. oktobra. V spremstvu
Nj. Vel. kralja in kraljice so odpotovali
z dvornim vlakom dvorna dama gdč.
Grujić, minister dvora Antić, maršal
dvora general Dimitrijević, upravnik
dvora polkovnik Pavlović, adjutanta
polkovnik Radović in podpolkovnik
Naumović in ordonančna častnika ka-
petan korvete Grubišić in kapetan Do-
kić.

Pariz, 4. oktobra. AA. Že nekaj dni
posvečajo vsi francoski listi veliko po-
zornost in s simpatijami spremljajo pri-
prave za uradni obisk Nj. Vel. kralja
Aleksandra in kraljice Marije v Parizu.
Francoska prestolnica pripravlja jugo-
slovenski vladarski dvojici veličasten
sprejem, in to tem bolj, ker se Francozi
živo spominjajo Nj. Vel. kralja kot naj-
bolj junaškega vladarja iz svetovne voj-
ne in kot viteškega kralja zvestega za-
vezniškega naroda.

»Journal« naglašja, da bo sprejem vreden
najsijajnejših sprejemov tujih vla-
darjev v predvojni časih. Za sprejem
se pripravljata cela vrsta svečanosti. Jav-
nost bo imela priložnost, da toplo po-
zdavi kralja zveste zavezniške države.

Prvi svečani sprejem bo v Marseillu.
Tu bosta v imenu francoske vlade in
predsednika republike sprejela in po-
zdavila Nj. Vel. kralja in kraljico zu-

nanji minister Barthou in mornariški mi-
nister Piétri. Pri sprejemu bo zbrano vse
francosko sredozemsko brodogeje. Mar-
seillsko prebivalstvo ima Nj. Vel. kralja
Aleksandra in vso njegovo vojsko še v
živem in lepem spominu izza velike ka-
tastrofe, ko je ves francoski jug sprejel
srbsko vojsko kot prave brate.

V Marseillu bo Nj. Vel. kralj položil
venec na spomenik v vojni padlih »poi-
lus d'orient«. Nato bo vladarskemu
paru na čast prirejena čajanka v dvor-
nah marseillske prefekture.

Iz Marseilla se bosta visoka gosta od-
peljala s posebnim vlakom v Pariz.
Tamkaj je na programu cela vrsta sve-
čanosti. Pred vsem bo Nj. Vel. kralj po-
ložil venec na grob Neznane junaka.
Nato bo jugoslovenskemu vladarskemu
paru na čast prirejena v Elizejski palači
velika gala večerja, na katero bodo po-

vabljeni vsi člani francoske vlade in ves
diplomatski zbor.

Nj. Vel. kralj bo med drugim prisot-
stvoval tudi manevrom garnizije v Cha-
treaux, udeležil se bo pa tudi kosila v
znameniti vojaški akademiji v Saint-
Cyru, kjer je blagopokojni kralj Peter
dobil svojo vojaško izobrazbo. Predsed-
nik republike Lebrun in njegova gospa
bosta jugoslovenskemu vladarskemu pa-
ru na čast priredila tudi drugo večerjo.

V Parizu bo jugoslovenski kraljevski
par odšel tudi na srbsko pokopališče v
Thiersu. Na programu je dalje intimno
kosilo v Elizejski palači. Predvidenih je
tudi več posebnih sprejemov. Tako bo
Nj. Vel. kralj sprejel predsednika vlade
Doumergua, zunanjega ministra Bar-
thouja in vojnega ministra maršala Pé-
taina. V načrtu je tudi velika gala
večerja na našem poslaništvu; z njo se
bodo uradne svečanosti zaključile.

Lerroux sestavil vlado

Negotov položaj na španskem — V Madridu pripravljena vsa posadka — Splošna stavka socialistov

Madrid, 4. oktobra. g. V zgodnjih jutranjih urah je izjavil notranji minister zastopnikom tiska, da se socialni demokrati pripravljajo, da bi po sestavi nove vlade takoj proglasili splošno stavko. Zaradi tega je bila že na vse zgodaj odredjena stroga pripravljenost za vse oddelke madridske garnizije in so bili izvedeni tudi drugi varnostni ukrepi. Vsa ministrstva in javna po-
slopja so zastražena z močnimi vojaškimi oddelki.

Lerroux je ob 10. dopoldne poročal pred-
sedniku republike o svojih prizadevanjih za
sestavo nove vlade. Po razgovoru je izja-
vil novinarjem, da je predsednik Zamora
potrdil njegov mandat, obenem pa povabil
voditelje parlamentarnih strank na posve-
tovanje, kar dokazuje, da je sestava vlade
zadela ne samo na osebnost, temveč tudi na
načelna nasprotstva. Razburjenje med pre-
bivalstvom večjih mest narašča z vsako
uro, in sicer tembolj, ker se hkrati opaža
živahno delovanje socialističnih in komu-
nističnih delavskih organizacij.

Popoldne je Zamora na novo konzultiral
nekatero politike. Ko so odhajali od
predsednika so v splošnem izjavljali, da je
položaj slej ko prej nejasen.

Nezadovoljstvo Kataloncev

Barcelona, 4. oktobra. Č. Vest, da je do-
bil vodja radikalov Lerroux mandat za se-
stavo nove vlade ter da se je pričel pogajati
z zastopniki desničarskih strank, je v
katalonskih političnih krogih zbudila veli-
ko nezadovoljstvo. Organizirali so demon-
strativne pohode po mestu, na raznih kra-

jih pa so se vršila komunistična zborova-
nja. Komunisti so vehementno vzklikali
proti Lerrouxovi vladi in voditelju katoli-
kov Gilu Roblesu. Njihovi govorniki so za-
peli, da bodo izzvali še hušjo politično
krizo, če bo predsednik republike Zamora
dopustil, da se nova vlada sestavi iz radi-
kalskih in katoliških voditeljev.

Proti polnoči so postale marksistične de-
monstracije proti Lerrouxu in njegovim
kombinacijam že tako opasne, da je morala
nastopiti policijska konjenica, ki je de-
monstrante okrog polnoči razgnala.

Davi so levičarski katalonski listi napo-
vedali, da se bo Katalonija popolnoma od-
cepila od Španije, če bodo v vladi sodelo-
vali zastopniki katoliške ljudske stranke.

Barcelona, 4. oktobra. AA. Iz preventiv-
nih razlogov so tu aretirali mnogo anarhi-
stov. Policija je zasegla sindikalistični
dnevnik in zaplenila vse orožje v orožnih
trgovinah.

Vlada sestavljena

Madrid, 4. oktobra. g. Zvečer je Lerroux
kontak pogajanja z voditelji desničarskih
strank in sestavil ministrsko listo, ki je
bila predložena predsedniku Zamori. Nova
vlada narodne koncentracije je sestavljena
takole: Ministrsko predsedstvo Lerroux,
zunanje zadeve Samper, finance Manuel Ma-
rroco, vojna Diego Hidalgo, notranje zade-
ve Florid Vacegnero, trgovina Andres Orocun,
mornarica Jose Rocher, promet Cesar Ja-
lon (vsi člani radikalne stranke), pravo-
sodje Rafael Alekun, delo Jose Oriol-Anuela
de Sojo, poljedelstvo Manuel Fernandez (vsi
trije člani katoliške ljudske stranke), pro-
sveto Filiberto de Salobos.

Titulescu na povratku

Tudi sedanji Tatarescovi vladi napoveduje kratko življenje — Titulescu se bo vrnil v Bukarešto v ponedeljek

Bukarešta, 4. oktobra. Č. Nova vlada Ta-
tarescu je na svoj prvi seji razpravljala o
tekočih vprašanjih in o notranjem politi-
nem položaju v državi. Po seji je ministr-
ski predsednik sprejel francoskega poslan-
ika v Bukarešti, ki ga je zadržal celo uro.
Listi so objavili davi prve komentarje o
novi vladi in naglašajo, da Tatarescu ni
imel največje sreče pri sestavi svojega
dr drugega kabineta, zaradi česar se novi
vladi ne more obetati obstoj.

sa na službo, kakor svoj čas vojak na
orožne vaje. Iz mladinske zveze »Hitler-
jugend« bo prestopil nemški otrok v de-
lovno službo in bo v nji ostal do meje
delovne sposobnosti in v stalni evidenci
uradov. Priprava šolske in delovne dobe
bo zadoščala, da bo v danem trenutku
treba samo razdeliti orožje in mobiliza-
cija bo izpopolnila kader državne bram-
be v milijonsko izvežbano armado. Do-
tlej pa bo delovna vojska pripravljala
z ročnim delom, ki ga nekdanja cesar-
ska armada ni poznala, vojni in promet-
ni material, zgradbe in tehnične napra-
ve za minimalno dnevno mezdo 25 pne-
nigov.

Prvi poskus obvezne delovne službe je
bil napravljen pri vseučiliški mladini,
kjer je od letos šestmesečna delovna
perioda predpogoj za imatrikulacijo. Za
akademsko mladino je tudi že priprav-
ljena obvezna kasernacija v tovariških
domovih. Ostala nemška mladina pa bo
po novem letu zopet napolnila nemške
kasarne in taborišča.

Socialni program se je, kakor vidi-
mo, v Nemčiji podredil glavnemu cilju
hitlerjevske politike, militarizaciji. Ni
treba naglašati, kaj pomenja to pri-
pravljanje za politično bodočnost Evro-
pe.

Vlada je prejela od bivšega zunanega
ministra Nikole Titulescu sporočilo, da se
prihodnji ponedeljek vrne iz Montreuxa v
Bukarešto.

Budimpešta, 4. oktobra. w. Kakor poroča
»Uj Nemszetek« iz Bukarešte, je včeraj s
simptomskim ekspresom prispel v Bukare-
što znani modri salonski voz zunanega
ministra Titulescu. Z njim je prispel samo
kriminalni uradnik, ki je doslej stalno
spremljal Titulescu na vseh potovanjih po
inozemstvu. Titulescu se je odrekel isto-
časno s salonskim vozom tudi temu spreml-
jevalcu, da bi tako še bolj poudaril, da se
smatra odslej zasebnik. List zatrjuje dalje,
da je Titulescu že zapustil Montreux in da
je na poti v Bukarešto, kjer mu namerava
baje vlada pripraviti svečan sprejem. Ti-
tulescu pričakujejo za ponedeljek.

Kriza parlamentarizma v Grčiji

Atene, 4. oktobra. AA. Ker so se vsa pri-
zadevanja vlade, da se sporazume z opozi-
cijskimi strankami glede zopetne izvolitve
Zaimisa za predsednika republike zaradi
Venizelosove nepomirljivosti izjalovila, je
vlada sklenila poseči po primernih ukrepih,
da razčisti položaj in zagotovi normalno
funkcioniranje parlamentarnega sistema.
Poslanska zbornica je s sili definitivno
sprejela novi volilni zakon, ki ga je bil se-
nat odklonil in ki je bil eden izmed glavnih
predmetov pogajanj med vlado in opozi-
cijo. V poučenih krogih izjavljajo, da bo
morala vlada, če tudi njeni današnji po-
izkusi za sporazum ne bodo uspeli, razpu-
stiti poslansko zbornico in razpisati nove
volitve za november.

Letalska nesreča

Barcelona, 4. oktobra. AA. Tu se je po-
nesrečilo vojaško vodno letalo. Stotnik pi-
lot se je ubil.

Nova francoska akcija

za vzhodni pakt

Francija bo skušala izboljšati svoje odnose s Poljsko, da omogoči sklenitev vzhodnega pakta

Pariz, 4. oktobra. Č. Francoska vlada je
sklenila pričeti pogajanja za sklenitev se-
vernovzhodnega pakta in se bo ponovno
obrnila na poljsko in nemško vlado, ki sta
napram prvotnemu načrtu vzhodnega pakta
zavzeli negativno stališče, da ju pridobi
za nove francoske načrte. Francosko-ru-
ska zveza bo ostala za sedaj v ozadju, dok-
ler se nova pogajanja o severnovzhodnem
paktu kakorkoli ne zaključijo.

Londonski »Daily Telegraph« naglašja,
da bi sporazum med Francijo in Rusijo v
gotovih okoliščinah mogel pomeniti konec
francosko-poljske zveze, kar naravno ni
kakor ne gre Francozom v njihove račune.
Zato bo skušala francoska vlada v bliž-
njih dneh z vsemi sredstvi doseči izboljša-
nje odnosov s Poljsko in v zvezi z njo tu-
di Nemčije. Če se bo to vprašanje podrobn-
no proučilo, ni izključena možnost, da bo
sporazum o severnovzhodnem paktu ven-
darle dosežen.

Pariz, 4. oktobra. w. Vest, da je potova-
nje zunanjega ministra Barthouja v Rim, ki

je bilo namenjeno za sredi oktobra, odgo-
deno do konca oktobra ali celo prve dni
novembra, se je tukaj zvedela iz angleških
listov. V Parizu jo sicer naravnost ne po-
trjujejo, vendar pa pišejo sedaj tudi že
rimske listi o odgoditvi Barthoujevega po-
tovanja v Italijo. Kot vzrok navajajo, da
priprave za razčiščenje raznih spornih
vprašanj med Francijo in Italijo še niso to-
liko napredovale, da bi imelo potovanje
upanje v uspeh.

V »Daily Telegraphu« je priložil bivši
francoski državni tajnik za zunanje zadeve
de Tesson članek o francosko-italijanskem
zblizanju, v katerem pravi med drugim:

Mussoliniju se pač ne mudi, da bi dobil
skupno mejo z Nemčijo, ker je proti zdru-
žitvi Avstrije z Nemčijo in tudi ve, da ga
v tem podpirata Velika Britanija in Fran-
cija, ki sta se vnovič izrekli za neodvis-
nost Avstrije.

Skrbi Nemčije zaradi Posaarja

Da bi si izboljšala pozicije v Posaarju, se skuša Nemčija zopet približati Društvu narodov

Pariz, 4. oktobra. d. Posebna nemška de-
legacija z bivšim guvernerjem nemških kol-
onij v Afriki Schmeegom na čelu je prouči-
la v Zenevi položaj, ki je nastal z vstopom
Rusije v Društvo narodov. V razgovorih z
raznimi osebnostmi tajništva Društva narod-
ov so člani delegacije izjavili, da povratek
Nemčije v Društvo narodov trenutno sicer
ni aktualen, da pa prihaja v poštev za pri-
hodnje poletje, ker se je pojavilo v Nem-
čiji novo zanimanje za Društvo narodov.
Vzrok te nove orientacije je po informaci-
jah »Oeuvr« bojazen pred posaarskim ple-
bisitom meseca januarja, ker se lahko pri-
peti, da bo ostala Nemčija v manjšini ali pa
dobila le majhno večino. Hitlerjeva vlada
seveda ne bi mogla preživeti takega poraza,
ne da bi uprizorila v Posaarju prevrata,
kar bi brez dvoma dovedlo do epopade med
francoskimi in nemškimi četami. Posledice,
ki bi jih izzval prevrat v krogih Društva
narodov, zbujajo v nemških merodajnih
krogih seveda velike pomisleke, zaradi česar
bi bilo Nemčiji pri naraščajočem odporu
posaarskega prebivalstva proti sedanje-
mu režimu zelo ljub, če bi se mogel ple-
bisit odgoditi za nekaj let. Ako se ta želja
primerja z dejstvom, da je obstajalo še pred
nekaj časa v Društvu narodov stremenje
po odgoditvi plebisita, je najmojše raz-
voj v Nemčiji dokaz, kako zelo se je izpre-
menil položaj.

Proti razkovanju Posaarja

Pariz, 4. oktobra. g. Londonska »Morning-
post« zatrjuje, da bo Francija morda za-
htevala po plebisitu v Posaarju naj se Po-
saarje razdeli v več delov, če bi se ljudsko
glasovanje končalo s pretežno večino za
Nemčijo. V tem primeru naj bi bil postal
oni del, ki bi glasoval za povratek k Nem-
čiji, nemški, oni del ki bi se izrekel za sta-
tus quo, bi ostal še dalje v upravi Društva
narodov, oni del pa, ki bi glasoval za Fran-
cijo, naj bi se priključil Franciji.

Ta članek londonskega konservativnega
glasila je izzval v pariških diplomatskih
krogih tem večjo pozornost, ker pripisuje
francoski vladi namere, ki jih ni nikdar
imela. Naj bi ljudsko glasovanje v Posaar-
ju 13. januarja prineslo kakršenkoli izid,
Francija niti najmanj ne misli zahtevati
razkovanja Posaarja. Jasno je, da se opozi-
cija proti Nemčiji ne bo omejila samo na
nekater dele Posaarja, temveč bo razdelje-
na po vsej deželi. Glasovnice za ali proti
Nemčiji bodo torej pomešane v vseh volil-
nih skrinjicah v teh okoliščinah je seveda
popolnoma izključeno, da bi se dala pote-
gniti narodopisna demarkacijska črta, po ka-

teri naj bi se občine, ki bi glasovale za
Nemčijo, odločile od ostalih delov Položaj
v Posaarju je popolnoma drugačen kakor
v Gornji Šleziji, ki jo »Morningpost« nava-
ja kot predhodni primer. V Gornji Šleziji
se da skoraj točno potegniti meja med obema
narodoma, kar je tudi opravičilo po-
stopanje Društva narodov. Popolnoma dru-
gačen pa je položaj v Posaarju, čegar nem-
škega značaja, nihče ne zanika. Edino
praktično vprašanje, na katerega bi bilo
treba odgovoriti, je to, ali želi prebivalstvo
Posaarja kljub notranjim političnim do-
godkom v Nemčiji priključitev k njej, ali
pa bi imelo raje, da ostane pod režimom
statusa quo z vsemi političnimi in gospo-
darskimi prednostmi, o katerih se je izpr-
no izrazila že francoska spomenica dne
4. septembra.

Mussolini v Milanu

Milan, 4. oktobra. AA. Davi je prispel
semkaj predsednik italijanske vlade Musso-
lini. Na postaji so ga pozdravili zastopniki
milanske občine in predstavniki podeželskih
občin. V milanskem parku se je zbralo
okoli 15.000 kmetov, ki so defilirali pred
Mussolinijem in ga viharno pozdravljali. V
Milanu bo Mussolini prisostvoval svečani
otvoritvi več javnih poskupij in si ogledal
letališče in več velikih tovarn.

Generalni tajnik fašistične stranke Sta-
race je bil večeraj popoldne tudi v Cremoni
in Novari, kjer se prav tako pripravljajo
na sprejem ministrskega predsednika Mus-
solinija. Mussolini bo krenil v nedeljo iz
Milana v Cremono, naslednjega dne pa v
Novaro.

Francoski letalci v Rimu

Rim, 4. oktobra. AA. Francoski letalci so
si danes ogledali razstavo fašistične revo-
lucije. Na Kapitolu jih je sprejel rimski
guverner, nato pa jim je državni podtajnik
za letalstvo general Valle predlil obed. V
svojem govoru je med drugim dejal: Z
največjim veseljem smo sprejeli v Rimu od-
poslanec prijateljskega naroda, ki prihajajo
k nam obnavljati zvezo duš in src, ki je
zmerom obstajala med obema bratskima
narodoma. Za topli sprejem se je zahvalil
francoski poslanik.

Delavski izgredi v Angliji

Bridgeport, 4. oktobra. AA. Tu je prišlo
do delavskih izgredov. Nad 100 delavcev
je bilo ranjenih, dva so pa ubili.

Štirje dnevi v Sofiji

Reportaža iz slavnostnih dni — Na dvoru, pri ministarskem predsedniku in zunanjem ministru Bolgarije in marsikaj drugega...

Narod politikov.

Štiri dni je bila prestolnica Bolgarije slavnostno vznemirjena. Kdor ni bil takrat na njenih širokih bulevarjih, tam od dvorca do sloveče sofijske džamije pa v ulici Marije Luize, si težko predstavi, kakšna je bila v tistih dneh Sofija. Vse je razgibala politika.

Ne verjamite, da so razlike med ljudmi velike: podobni obrazi, slične življenjske razmere, iste človeške slabosti in vrline. Toda opazuje Bolgari v hipu, ko politizira: kako se mu iskare oči, kako mu plešejo geste, kako se spreminjajo poteze na obrazu! To je narod strastnih politikov. Tu se politika vodi s temperamentom in temperament s politikom.

V cerkvi Sv. Nedelje se mi je strahoma ustavil korak radovednega turista: Na tem mestu je politična strast prekipevala do viška! Stara cerkev, ki jo ljudstvo imenuje Sveti kralj, ker je zgrajena na grobu srbskega kralja, je bila prizorišče največjega političnega atentata v povojni Evropi. Nad dve sto ljudi, med njimi mnogi politiki, je našlo smrt v trenutku, ko so svečeniki peli hosano Bogu. In pod obnovljenim stropom te cerkve se človek vpraša: Ali ni bila potrebna pot skozi muke, zlo in bolest, da lahko dozori kaj večjega in boljšega? Ljudje se rade v bolečinah: ali ne volja tak kruti zakon tudi za človeška občestva?

Bolgarija docet.

Tramvaji v politični službi. Sofijski tramvaji imajo neko posebnost, ki je drugod ne opaziti. Marsikje so tramvaji vozovi dobro sredstvo za reklamo. V Sofiji se jih je poslužila država: pritegnila jih je v sistem državljanske vzgoje.

Vsak voz ima pred stromo velik, od enega do drugega konca segajoč napis s kakšnim učinkovitim geslom. N. pr.: »Vsi za državo, a tudi država za vse.« »Svoboda ni samo pravica, marveč tudi dolžnost.« Sleherni prestolniški tramvajski voz, ki vozi mimo državljana, obuja v njegovem duhu misel na celoto.

Bolgari priznavajo, da so bili doslej preveč strankarji. Zaradi tega so se tolikani cepili in državljanska vojska se je dobila v vedno manjši čete, ki so se strastno tolke med seboj. Sedaj je nastopilo izboljšanje. Strankarske čete se zopet zbirajo v eno samo politično vojsko, morda v dve, da bo pozneje kaj opozicije.

Na kraljevskem dvoru.

Ob pol enajstih ponoči recepcija na dvoru. Navadno smrtniki čaka le redkokdaj ali pa nikdar toli slovesen sprejem. Foyer v dvoru je prekrasno razsvetljen in ves pokrit z dragocenimi preprogami. Ob vratih stoji strugana dvorsta dvornih lakajev v posebnih, po narodnem vzorcu posnetih livreh, med njimi značilen obraz s prepletenimi kosmatimi brki. Nato garderoba. Potem nas pred stopnicami pozdravlja gardni častnik. Po kraljevskem impozantnem stopnišču so se ob steni razvili gardisti v slikovitih rdečih uniformah z belimi našivji kakor na suknjah nekdanjih ogrskih huzarjev. Pozdravljajo po vojaško. Mimo gardnih častnikov pridemo v prvo dvorano, ki je že prilično napolnjena. Gospoda v frakih, nekateri v smokingih, visoki častniki v gala-uniformah, poselniki tujih držav v pestrih krojih, dame v najfinjših večernih oblekah. Dva častitljiva mitropolitata, nekje v kotu, kakor prikazen iz davnine, miki obraz muslimanskega verskega poglavarja s turbanom na glavi. Največji del gospode je okrašen z odlikovanji, med katerimi ti slikovito vabijo pogled rdeče ali modre lente najvišjih bolgarskih in jugoslovenskih redov.

Prihajajo ne vem odkod, iz nočne teme, iz pustih nižin, iz mračnih daljav: tu je kakor v pravljici. Lepota, blesk, odbranost. Vse se zrcali v krasnih ogledalih, s tem gledajo velika platna s prizori iz kraljevskega življenja, pa portreti prednikov vladarskega doma. Zgodovina. — Med tem je zaigrala godba, elitna množica se je delno vsula v sosedne dvorane.

Suverena in kraljičji z najožjo suito so se pojavili skoraj neopaženo. Tu so prenehali najvišji predpisi ceremonije, oba kralja in obe kraljici princ Ciril in princesa Evdoksija so se gibali med množico gostov nekako domače, očitno uživajo v neposrednem kontaktu in v elegantnem vrvežu, ki je napolnil kraljevske dvorane.

Naš vladar ni samo vzbujal umljive pozornosti, marveč s svojim ljubeznivim nasmehom tudi splošne simpatije. Z obraza mu je sijalo nekaj svežega in bodrega; v razgovoru z ljudmi, ki so mu bili predstavljeni, je kazal živo zanimanje za vse, o čemer je bila beseda. Bil je oblečen v generalno uniformo z modro lento najvišjega bolgarskega odlikovanja. Z njim je hodil kralj Boris, prav take postave, prikupen, skoraj domač z znanimi ljudmi; z značilno gesto ali samo z migom oči jih je vabil k sebi in predstavljal našemu kralju.

Na uniformi bolgarskega generala je nosil lento Karadjordjeve zvezde. Obe kraljici sta se elegantno in nekam diskretno gibali zlasti v ženski družbi, osvajačo s svojo ljubeznivostjo in šarmom.

Kmalu so se odprli bogato obloženi bufeti in pred mizami z gurmanskimi poslasticami, penecim vinom in buteljkami iz kraljevskih vinogradov ob črnem mornju se je razvila običajna družabnost. Najvišji gostje so zapustili dvorane okrog polnoči med spijanjem častnikov, ki so se razvili po hodnikih. Večji del povabljenecv je še ostal, ob kozarcu vina so se razpletali mi-

kavni pogovori, sklepele so se ne vem kakšne zveze, sestajali se ljudje iz raznih koterij. Zakaj na dvoru so bili politiki iz vseh mogočih bivših strank, izvemski radikalno levo, mnogi nekdanji ministri in vsi so edini v tem, da se mora posledaj politika nadaljevati v duhu najvišje iniciative obeh suverenov.

Odhod tam ob drugi uri zjutraj, ko so se dvorane že nekoliko izpraznile, je nudil isto sliko: krasno stopnišče in na njem pozdravljajoči gardisti. In pri vratih lakaj kakor iz pravljice.

Kimon Georgijev.

Današnji ministriški predsednik Bolgarije in predstavitelj avtoritarnega režima je v nekaj mesecih več storil za pomirjenje svoje domovine nego prej ducati strankarjev ministrov. Nadomestil je svobodnoznanstveni prepis strank in kluk z discipliniranim delom. Razvil je geslo: Na mesto demokracije besed demokracija dejanj! Zdi se, da ga je narod strastnih politikov dobro razumel.

Na recepciji pri ministarskem predsedniku, ki jo je priredil v Union-klubu, je bilo kajpak nekoliko manj bleska in leca nego na dvoru. Predsednik Georgijev si je dal predstaviti jugoslovensko novinarsko delegacijo in je v vsakim izmenjal nekaj besed. V nedeljo, po odhodu visokih gostov, nas je posebej sprejel v svojem kabinetu v palači ministarskega predsedništva. Kabinet je dokaj preprost, vendar pa okusno opremljen: nič izjavajočega, v vsem enostavnost in vzdržnost.

Kimona Georgijeva uvrščajo med »diktorje«, vendar njegov obraz in ves nastop ne razodajata nič takega. Človek si ustvari o diktatorju nekako shematično predstavo: tak in tak obraz, take geste, tak pogled. Kimon Georgijev se ti prikupi zaradi tega, ker njegova vnanost nič ne ustreza temu tipu. Njegov obraz je, denimo, obraz uradnika iz finančnega ministarstva: nekaj mirnega, stvarnega je na njem, geste so mu vzdržne in umerjene, nastop prijazen in bolj preprost kakor dostojanstven: nič pozerskega. Dolgo sem premišljeval, kaj daje njegovemu obličju tako »uradniški« znanje. Očala, temno obrobjena očala! Človek si ne more zamisliti Primo de Rivero, Mussolinija, Hitlerja, Stalina in drugih s takimi očali. Zdi se, da se skozi nje vidi svet nekoliko drugačen: ljudje so bližji vladajočim in manj neumni nego se kažejo »führerskem« tipu politikov. Kimon Georgijev govori tiho; večkrat se nasmehne, včasih mu pod širokim čelom globoko zabliščajo oči; usta, ki kažejo človeka volje, na mah vtisnejo obrazu poteze odločnosti. Voditelj Bolgarov se zresni.

Kimon Georgijev je enook. Izgubil je oko v vojni. Marsikdo ne ve, da bedi nad usodo naroda samo eno oko tega čuječega voditelja, ki se mu denej podreje ves bolgarski narod.

»Na eno oko ne vidi, zato pa tem bolj gleda na drugo,« mi je dejal s pomenljivo poudankom direktor sofijskega dnevnika, nekdanji član makedonskega odbora, ki je bil predsednikov tovariš nekeje v strelskih jarkih svetovne vojne.

Batolov.

V čakalnici kabineta zunanjega ministra, v poslopju blizu lepe palače Narodnega sobranja, so na steni portreti vseh bolgarskih zunanjih ministrov od osvobodjenja do Batolova. Če sem v naglici pravilno štel, jih je 26. Med njimi ni bilo Stambolijskega, ki je nekaj časa odločil tudi v teh prostorih. Zunanja politika je v teh časih posebno važen del državne politike, in sedanjí zunanji minister, čigar portret se ni v galeriji bolgarskih državnih obrazov, je prevzel mednarodno krmo Bolgarije v enem najvažnejših trenutkov njene novejšje zgodovine.

Minister Batolov nas je sprejel dvakrat. Njegov kabinet je opremljen tako, da učinkuje reprezentativno. Batolov je starejši gospod. Močni sivi brki in kratka brada tvorijo kontrast z gornjo polovico obličja, ki jo odlikuje visoko, lepo izgrajeno čelo z očmi, ki so zdaj preme in odločne, zdaj blage in prizanesljive. Videti je široka inteligenca, izkušena pamet, umerjen karakter. Diplomata po milosti božji, kakor naš Jevtić.

Minister Batolov govori počasi, razločno, jasno. Nič ni prikrival, da go o slav-nostnih dnevih utrudili. Ko je govoril o zgodovinskem pomenu zblizanja med Bolgarijo in Jugoslavijo, mu je postal glas še topljši. To ni samo politični realizem, rezultat politične aritmetike, kjer se seštevajo plus in minus; to je tudi pritažena govorica čustev.

In takih politikov je v tem »narodu politikov«, ki se vrača k staremu balkanskomu programu, čedalje več.

Jevtić.

Zunanji minister Jevtić je poleg našega kralja najpopularnejša jugoslovenska osebnost v Bolgariji. To se je pokazalo povsod, kjerkoli se je pojavil. O njem so pisali sofijski listi s posebno simpatičnim poudarkom. V njem vidi Balkan velikega izvrševalca balkanske ideje. Kar je za srednjo Evropo dr. Beneš, to je za Balkan Jevtić.

Na sprejemu pri ministarskem predsedniku je minister Jevtić nenačuden postal učen novinarjev. Obkolili smo ga z vseh strani. Bolgari in Jugoslovani. Stal je med nami v slavnostni obleki, z lento čez prsi.

dobro razpoložen, nasmehljav, diplomatsko pripravljen na bombardement vprašanj. Kaj je odgovarjal, so razneale v svet telefonske žice. Hočem samo reči: Njegova osebnost je na vsakem sprejemu postala središče velikega kroga. Za njim so se ozirali vsi pogledi. Videti je bilo, da povsod vzbujajo zaupanje.

Nasproti novinarjem je ustrežljiv, vendar ga beseda nikdar ne zapelje dalje nego dopušča diplomatska modrost. Poročevalci so včasih obupani, ko skušajo iz kratkih besed izkresati iskro senzacije: ne uspe jim. Bistre oči ministra Jevtića se jim lokevo posmehujejo, češ, diplomacija je umetnost in umetnost je skrivnost.

Pogovor s kmetom.

V krčmi ene izmed stranskih ulic v središču mesta. V takih ulicah si ljudje malce oddahnejo: najprej zato, ker ni drvečega prometa, potem pa zato, ker ni več tako natančno in snažno.

Vino je v Sofiji poceni. Dobiš dobrega za majhen denar, a tudi slabega za drag denar. Tout comme chez nous. Krčme so preproste, umazane, tako rekoč v naravnem stanju: ogledalo najpovprečnejšega človeka.

Kmet iz okolice. V narodni noši, ki bi uveljavila biti praznična. Star, naguban. Kaj vse je videl... O tem bi hotel pripovedovati. Išču publiko. Mestni proletarci ga nekaj časa poslušajo, nato zamahnejo z roko in se spuste v poulenke o krizi, o brezposelnosti, o politiki.

— Kaj mislite, očka, o današnjih slavnostih?

Starac gleda in premišlja.

Treba mu je povedati konkretnije, bolj domače.

— A, srbski kralj...

— Ne, jugoslovenski popravimo.

On sam ostreje pogleda. Mar mu je za te gospodke pojme.

Starac ve: vladar sosedne države je prišel v obiske. Njegov gospodar in gospodar sosedov sta se sporezumevala.

— Dobro je to, — pravi po daljšem premisleku. — Zita ne bomo prodajali dražje, vino bo imelo isto ceno. Toda mir bo. Boljšo se nizke cene kakor vojna. Ta je največja beda. Ko smo bili pod Turki, sem bil še majhen deček in...

Starac je mislil, da je našel publiko in je pričel pri Turkih. —o.

Novi zagrebski župan

Beograd, 4. oktobra. AA. Na podlagi določb zakona o mestnih občinah so morali odstopiti vsi podpredsedniki občin in mestni župani, ki so bili aktivni: državni uradniki. Enako je bilo tudi z županom mesta Zagreba. Za novega predsednika občine mesta Zagreba je imenovan Rudolf Erber, ravatelj Gradske štedionice v Zagrebu, ugleden gospodarstvenik in javni delavec, ki se že dolgo udejstvuje pri komunalnih delih zagrebske občine. Novi župan je tudi predsednik združenja samoupravnih hranilnic in predsednik Zagrebskega zbora.

Proslava kolubarske bitke

Beograd, 4. oktobra. AA. V vrsti velikih letošnjih narodnih svečanosti bo ena izmed največjih proslava, ki jo bodo imeli v nedeljo 7. oktobra v Lazarevcu, kjer bodo blagoslovili prapor »Jadranske straže«, obenem pa proslavili junaka smrt mnogih junakov, ki so padli v kolubarski bitki. Izvršene so že vse priprave, da bo ta proslava čim svečanjša in dostojnejša. Pričela se bo v nedeljo 7. t. m. ob 9. dopoldne. Prisoten bo tudi odposlanec Nj. Vel. kralja, pričakujejo pa tudi prihod patrijarha Varnave, ki bi osebnou opravič cerkvene obrede. Narodna skupščina je že določila svojo delegacijo, prav tako tudi senat. Slavnostno predavanje o kolubarski bitki bo imel polkovnik Jelišević, načelnik zgodovinskega oddelka generalnega štaba. Prometni minister je dovolil udeležencem te proslave polovično vozino.

Kongres lekarnarjev

Zagreb, 4. oktobra. n. Danes se je v Zagrebu pričel kongres federacije slovenskih lekarnarjev. V Zagreb je prišlo 32 Poljakov, 30 Čehoslovakov in 40 Bolgarov. Vseh udeležencev kongresa je 170. Dopoldne je bila otvorjena v Zagrebskem zboru kemijsko-farmaceutična razstava, opoldne je bil skupen obed, popoldne pa so si udeleženci kongresa ogledali mestne znamenitosti. Zvečer je bila na čast udeležencem slavnostna predstava v Narodnem gledališču. Kongres se bo jutri nadaljeval.

Blairov zastopnik v monopolski upravi

Beograd, 4. oktobra. AA. Imenovan je za člana upravnega odbora samostojne monopolne uprave Darsey Stephens, upravnik londonske podružnice Blair & Co.

Iz gozdarske službe

Beograd, 4. oktobra. AA. Premeščena sta: za svetnika v 4. skupini 2. stopnje pri gozdarskem odseku Banske uprave v Ljubljani inž. Franjo Sulga, višji gozdarski svetnik in gozdni referent pri sreskem načelstvu v Novem mestu; ter za gozdarskega referenta pri sreskem načelstvu v Novem mestu inž. Domnik Cerjak, gozdarski svetnik in gozdarski referent pri sreskem načelstvu v Krškem.

Iz železniške službe

Beograd, 4. oktobra. AA. Imenovani so za kontrolorja postaje Maribor gl. kol. v 7. skupini Franjo Pirč, kontrolor postaje Staro Petrovo selo; za kontrolorja postaje Staro Petrovo selo v 7. skupini Josio Pogorevc, kontrolor v Crkvenici; za kontrolorja postaje Maribor v 7. skupini Franjo Robida, kontrolor na prometno-komercialnem oddelku ravnateljstva državnih železnic v Zagrebu.

Mednarodna železniška konferenca. Split, 4. oktobra. n. Včeraj so prišli v Split zastopniki italijanskih, švicarskih, belgijskih in finskih železnic, ki so na poti v Dubrovnik, kjer bo 7. t. m. otvorjena mednarodna železniška konferenca.

Nov sportni klub

Beograd, 4. oktobra. p. Na nocojšnji seji jugoslovenske nogometne zveze je bil sprejet nov član, a sicer jeseniški »Gorenjski alpski sportni klub Gorenjce«.

Zbor JNS v Valjevu

Glavna govornika na pokrajinski konferenci za šest srezov sta bila dr. Kramer in minister dr. Andjelinović

Valjevo, 4. oktobra. r. V nabito polni dvorani Grand hotela je bila danes sreska konferenca JNS za valjevski, podgorški, posavsko-tamnovski, posavski, kolubarski in tamnovski srez.

Konferenci je predsedoval predsednik sreskega odbora narodni poslanec Kosta Aleksić, ki je po otvoritvi izrazil najprej globoko zvestobo vsega naroda in vse stranke Nj. Vel. kralju; njegove izjave so zborovalci sprejeli z navdušenjem. Kot zastopnik vlade je govoril minister za telesno vzgojo dr. Andjelinović, o programu in dolžnostih stranke in njenih pristašev pa generalni tajnik stranke minister dr. Albert Kramer. Oba govora so zborovalci sprejeli z največjim odobravanjem.

Na podlagi referatov delegatov posameznih srezov je konferenca sprejela resolucijo, ki

1. izraža popolno soglasje z vodstvom stranke in odobrava politiko vlade tako na mednarodnem kakor notranjem področju;

2. protestira proti vsem, ki skušajo rušiti vero v narodno edinstvo, zanašajo zmedo v narod in skušajo sejati plemensko ali stanovsko mržnjo;

3. naglašajo nujno potrebo ureditve gospodarskih vprašanj, da se čimprej dvigne gospodarska moč kmeta in malega obrtnika in da se prilagodi cene poljskih pridelkov cenam industrijskih izdelkov;

4. zahteva, da se energično nadaljuje delo stranke za konsolidacijo gospodarskega in kulturnega življenja jugoslovenskega naroda, in

5. predlaga, naj se vodstvu stranke sporoče vse potrebe prebivalstva, zlasti gospodarskega, kulturnega in prometnega značaja, in da naj vodstvo stranke posreduje pri vladi, da se tem potrebam čimprej ustreže.

Predsednik konference poslanec Aleksić je predlagal po navdušenem sprejemu te resolucije pozdravno brzojavko predsedniku vlade g. Uzunoviću, kar so zborovalci takisto navdušeno sprejeli.

Angleški ukrepi za varnost

Kongres konservativne stranke za izpolnitev orožitve — Dogovor angleškega in francoskega generalnega štaba

London, 4. oktobra. AA. Danes se je začelo zasedanje kongresa konservativne stranke v Bristolu, ki se ga udeležuje okoli 2000 delegatov. Debatu se je vršila v glavnem o praktičnih stvareh. Najprej so razpravljali o obrambi britanskega imperija. Opozicija pod vodstvom lorda Lloydja je nastopila zoper oboroževalne namere vlade, češ da so nezasledne. Neville Chamberlain je v svojem govoru o oboroževalni politiki britanske vlade dejal, da se vlada zaveda nevarnosti sedanjega položaja in je zato trdno odločena, da se pripravi na vse, če več mesecev se je bavila s proučevanjem položaja.

Nato je lord Lloyd predlagal resolucijo in utemeljeval nevarnost, v kateri se nahaja Anglija, ker je izpostavljena napadom z morske strani in iz zraka. Kongres je

njegovo resolucijo z majhnimi izjemami bami soglasno sprejel.

Nadalje so z veliko večino sprejeli resolucijo, ki poziva vlado, naj brez odloga predloži parlamentu zakon o preureditvi lordske zbornice.

Berlin, 4. oktobra. d. Napoved »Daily Telegrapha«, da bo angleški odbor za obrambo države predlagal vladi povečanje izdatkov za vojsko, da bi Anglija v potrebi takoj lahko poslala preko morja ekspedicijski zbor šestih divizij, je dala berlinski »Börsenzeitung« povod za vprašanje, če je angleški generalni štab tudi sedaj kakor l. 1914 sklenil dogovor s francoskim generalnim štabom o angleški pomoči Franciji proti Nemčiji. List izraža bojazen, da se čuti angleška vlada s takim dogovorom prav tako obvezana kakor svojčasno leta 1914, sir Edward Grey.

Oboroževanje Japonske

Japonski vojni minister zahteva 2000 novih letal za obrambo pred napadi iz zraka

London, 4. oktobra. d. Vojno ministrstvo je razširilo v 160.000 izvodih letak, ki zahteva gospodarsko reorganizacijo države ter močno vojsko, primerno položaju na Daljnem vzhodu. Med drugim pravi, da je bila Rusija v času carjev v propadanju, sedaj pa mora Japonska braniti Mandžurijo, ki je trikrat večja, kakor je sama, pri čemer ima opraviti s Sovjetsko unijo, ki je po končani petletki postala vojaško močna država. Japonska mora zato posebno ojačati svoje sile v zraku. Japonsko more napasti nad 6000 letal, dočim jih ima sama le tisoč. Potrebni bi vsaj 3000 letal, da ne bi bila Japonska premagana v zraku od tujih držav.

Letak govori tudi o vprašanju vojne mornarice in pravi, da je sedanji sistem dogovorjenega razmerja med mornaricami vseil za samostojno državo nevdržan. Če se bo pomorska konferenca l. 1935. ponesrečila, bo prišlo do krize, ki ne bo zahtevala samo diplomatskih pogajanj, temveč sodelovanja vsega naroda.

Podadmiral Jamamoto, japonski delegat pri pripravljalnih pogajanjih v Londonu, je izjavil zastopnikom tiska, da bo njegova naloga sporočiti v Londonu, da bo Japonska odpovedala washingtonsko in londonsko pomorsko pogodbo ter predložila nov načrt za zagotovitev svetovnega mira.

Pomorski dogovor, ki poteka l. 1935., določa razmerje 5 : 5 : 3 za brodogradnjo Velike Britanije, Zedinjenih držav in Japonske.

Tokio, 4. oktobra. d. Ameriški brigadni general Mitchell je na seji odbora za zvezo

letalstvo podarjal, da bi bilo treba takoj prijeti graditi mogočno letalsko brodogradnjo, eslavljeno iz samih vodljivih zrakoplovov, ki bi bili sposobni v primeru japonskega napada v nekaj urah uničiti več japonskih mest.

Razumljivo je, da je ta izjava izzvala v japonskih političnih krogih veliko vznemirjenje. Kakor zatrdujejo poučeni krogi, bo japonski poslanec v Washingtonu protestiral pri ameriški vladi zaradi te Mitchellove izjave. V svojem protestu bo naglasil, da taki govori ne koristijo dobrim odnosom med obema državama in tudi ne bodo omogočili sporazuma na londonski pomorski razorožitveni konferenci.

Ameriška delegacija za pomorsko konferenco

Washington, 4. oktobra. d. Predsednik Roosevelt je danes imenoval poveljnika atlantskega lahkega vojnega brodogradnjalca Stanleja za vodjo ameriške delegacije na londonski konferenci za pomorsko razorožitev. Kot svetnik za mornariška vprašanja mu je dodeljen izredni poslanik Norman Davis.

Ze samo Stanlejevo ime pomeni cel program. Admiral je že opelovalno ostro nastopil proti vsaki koncesiji v korist Japonske, posebno pa je nastopal proti njenim zahtevam glede pomorskih vojnih vprašanj. Admiral Stanley je tudi vnet zagovornik doseganega razmerja pomorskih oboroženih sil Amerike, Anglije in Japonske.

Angleško brodovje v Splitu

Split, 4. oktobra. n. Ob 1. popoldne je priredil poveljnik angleškega brodovja general Fisher na nosilcu letal »Furious« banket, ki so se ga udeležili zastopniki vojaških in civilnih oblasti, ob 5. pop. pa je bila prirejena za večje število povabljenecv čajanka. Zlasti mnogoštevilno so bila zastopana dalmatinska športska društva. Snoti je z brzim vlakom odpotovalo v Zagreb 200 mornarjev angleškega brodovja.

Nogometna tekma med Hajdukom in reprezentanco angleških mornariev se je končala z rezultatom 3 : 0 (2 : 0) v korist Hajduka.

Žrtve železniške nesreče na Poljskem

Varšava, 4. oktobra. AA. Število žrtvev trčenja brzih vlakov pri Kresowicach je naraslo na 13, ker sta dva ranjena potnika podlegla v bolnici. Skupaj je hudo in lahko ranjenih 56 oseb.

Vremenska napoved

Splößen pregled vremena 4. t. m.: Anticiklon je zapustil Evropo in se pomaknil v Malo Azijo, dočim je ciklon z Océana dosegel celino in povzročil oblačno vreme in dež. Na Balkanskem polotoku vedro. V Jugoslaviji: poplačilo se je v dravski in savski banovini, na Krasu je pričelo deževati. V ostalih delih države je vedro. Temperatura: minimum Nis 5. — maksimum Skoplje 28 stopinj.

Novosadska vremenska napoved za 5. t. m.: Na zapadnem delu Jugoslavije oblačno in mestoma dež, na vzhodu še vedro.

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačno, ponekod začasno deževno, pozneje zopet bolj vedro, toplo.

Dunajska vremenska napoved za petek: Oblačno, ponekod dež. Temperatura bo padala šele polagoma.

SEGAJTE PO SREČKAH DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

dokler jih je še kaj na razpolago.

Zrebanje v I. razredu bo 4. oktobra.

Poskusite svojo srečo!

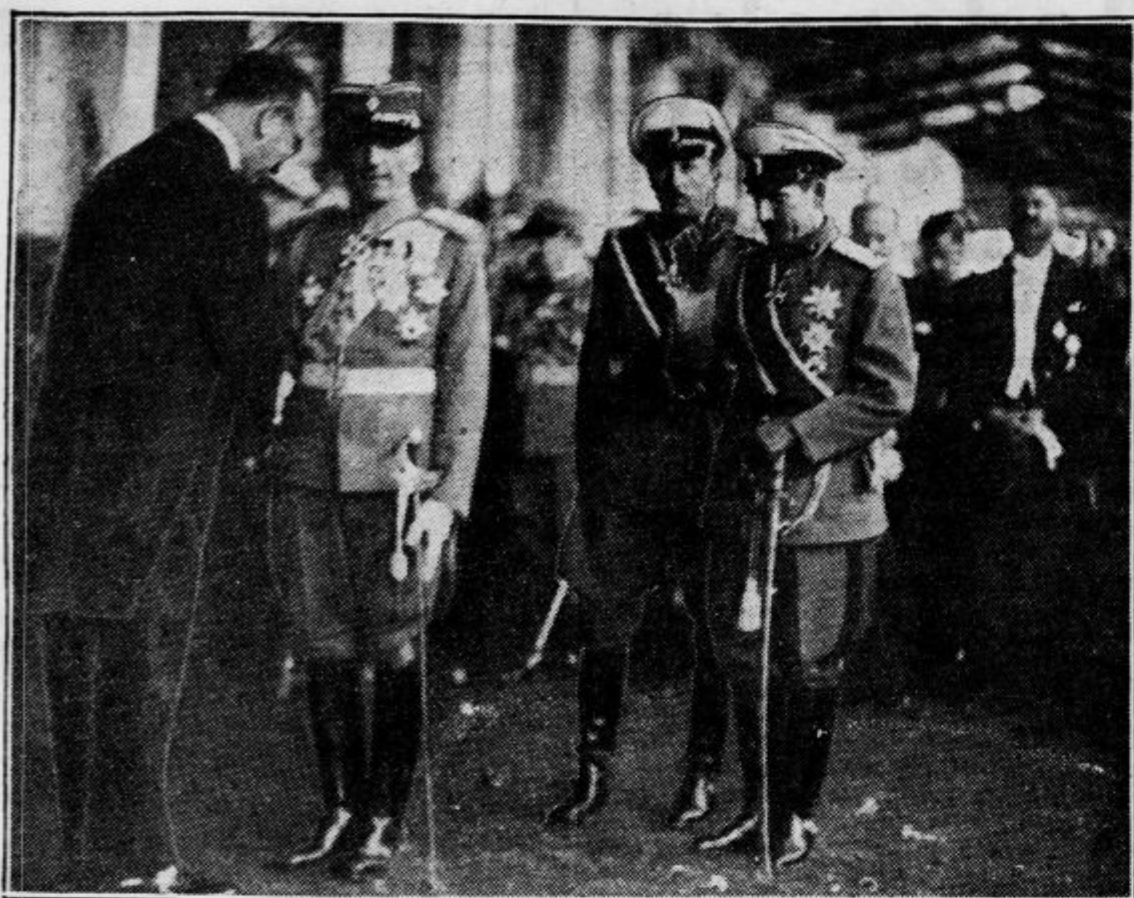
Srečke si morete kupiti v poslovalnicah »Jutra« in v podpisani hranilnici.

Zadružna hranilnica, r. z. o. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Izza kraljevega obiska v Sofiji

(Glej poročilo na 2. strani!)

Nj. Vel. kralj Aleksander se na sofijskem kolodvoru poslovlja od predsednika bolgarske vlade g. Kimona Georgijeva. Na desni kralj Boris in princ Cyril.

Bolgarska kraljeva garda v paradni uniformi

Strašna nesreča v rudniku Klenoviku

Čudežna rešitev slovenskega rudarja Mateja Belince

Požarevac, 4. oktobra

V premogovniku Klenoviku nedaleč od Požarevca se je pripetila v zadnji noči nesreča, v kateri sta izgubila življenje dva mlada rudarja, tretji pa je bil rešen po čudežnem naključju. Med tretjo izmenjavo, ki je nastopila ob 10. ponoči delo, so bili rudarji Radomir Stepič, doma iz Pečke, ruski begunec Ivan Soldatov in Slovenec Matija Belinc. Svoj kop so imeli vsi trije v rovu »Sibirija« na posadi št. 13.

Sprva je delo potekalo normalno, ker so vsi trije nakopali brez vsakega zadržka večjo naklado premoga ter ga natovarili na hunte. Prvi hunt od Belinceve partije je tudi v rednem času pasiral prog, ki je bila vezana z dovozom iz sosednjih rovo. Ko ni nihče slutil kakšne nevarnosti, pa so naenkrat rudarji, ki so spremljali naložene hunte iz sosednjih rovo, slišali, da se v »Sibiriji« nekaj ruši in da je to gotovo znak kakšne velike nesreče. Na tragično so rudarji okoliških posad pustili obložene hunte ter hiteli proti rovu »Sibirija«. Komaj so prišli v rov, so že zagledali pred seboj veliko maso zrušenega kamena in premoga.

Z vsa vmo so pričeli odstranjevati ruševine ter iz njih izvleči najprej rudarja Radomira Stepiča, ki pa je bil ves obtopen in zdrbljen ter jim je takle rekel: »V rokah umiram. Naglo so ga izročili tovarišem, ki so se med tem zbrali iz sosednjih rovo, ter je ponesrečenec tako iz roke v roko kmalu prišel na svetlo.

Pri odkopavanju ruševin, ki so ga rudarji opravičali z mrlično naglico, pa so slučajno opazili, da leži nekaj metrov daleč v rovu nekdo truplo. To je bil mladi sloven-

ski rudar Matija Belinc. Tudi njega so iz rok v roke kmalu spravili na svetlo in še preden so ga prenesli v rudniško bolnišnico, se je moč zavedel ter pričel pripovedovati o poteku nenavadne nesreče.

»Oporni tram se je porušil«

Je dejal čudežno rešeni rudar Matija Belinc. »Tramovje se je podrlo v trenutku, ko je obenj zadel prazen hunt, ki smo ga vsi trije, da bi napravili prostor za prevoz novega natovorenega hunte odstranili s tratišnice. Videli sem še, kako se je tram porušil in kako se je za njim vsula velika množica kamena in premoga. Močno me je udarilo in občutil sem, da padam nekam daleč...«

To pripovedovanje rešenega rudarja je dalo seveda tudi slutiti, da se je v rovu razvil plin, ker je namreč moža vrglo nekaj metrov daleč proč od mesta, ki ga je popolnoma zasula lavina kamena in premoga. Vsa podstava rova je bila gotovo slabo urejena in je s prvimi tramovi, od katerega se je zadel prevrtnen hunt, popustila tudi precej okoliških podpor v rovu.

Izjava po srečnem naključju rešenega Belince je takoj potrdila domnevo, da bo treba iskati tretjega rudarja usodnega kopa, Ivana Soldatova pod največjimi ruševinami. Iskanje je tudi uspelo in sicer šele potem, ko je Radomir Stepič že podlegel svojim hudim poškodbam in ko so zdravniki v rudniški bolnišnici ugotovili, da je Matija Belinc srečno ušel nenavadni nesreči. Mladega rudarja, ruskega emigranta Ivana Soldatova so po večurnem delu odkopali popolnoma zdrobljenega izpod veli-

kanskih naklad premoga in kamena.

O zagotovitvi nesreči bo podala svoje mnenje strokovna komisija, ki je takoj stopila na delo.

Spomenik kralju Petru v Parizu

Pariz, 4. oktobra

Pro poročilo agencije »Havas« je združene bojevnikov, ki so se med vojno osvobodili tujega jarma, sklenilo zgraditi spomenik pokojnemu srbskemu in jugoslovanskemu kralju Petru v Parizu. Spomenik bo izdelal član organizacije, vojni invalid kpar Maksim Ral de la Sarte. Združene osvobodilcev izpod tujega jarma je dolgo razmišljalo o tem, kdo naj bi bil ovkovečen v spomeniku, ki ga vsem potomcem postavlja združene v spomin gigantskih borb za svobodo, po katerih, kakor upajo člani organizacije, znanost ne bodo imeli pravega pojma, ker bodo živeli v boljših razmerah nastalih po velikih tragedijah in odkupljeni s krvjo nekdanjih trpinov. Da bi spomenik ves svet za vedno spominjal na nekdanje čase brezmejnega trpljenja podjarmljenih narodov, se mora že zaradi svojega smotra oklepati kakšne zgodovinske osebnosti.

Vsi člani odbora so soglašali v tem, da je najprikladnejša taka zgodovinska osebnost blagopokojni kralj Peter, ki se je kot francoski častnik udeležil leta 1870-71. francosko-nemške vojne, si za svoje junaštvo pridobil odlikovanje ter pozneje spet z orožjem v roki vodil na svoji zemlji borbo za narodno osvoboditev. Ves čas svojega življenja pa ni bil samo bojevnik, temveč tudi najodličnejši pobornik prijateljstva med Jugoslovani in Francozi. Z njegovim spomenikom bo zaradi tega najboljšo obeležena vztrajna borba za svobodo in tudi njena zmaga, ki bo vsem za vedno ostala primer največjega požrtvovanja.

Ako opažate

da Vam popuščajo živci,
če Vas skrbi močno bitje
srca in visoki krvni tlak,
ako nemirno spite,

pijte kavo Hag, ki je za-
jamčeno oproščena kofei-
na. Edina prava zrnata
kava za zdrave in bolne
je

Kava Hag

Velika občina Ptuj

Ptuj, 4. oktobra

Z uveljavljenjem novega občinskega zakona za avtonomno mesto med katere spada tudi naš Ptuj, se je sprožilo tudi že davno načeto vprašanje priključitve periferije k mestu. Dočim je bil sivočasno veliko obširnejši načrt za priključitev okoliških občin k mestu, je občinski svet slednjim predlagal za priključitev le občino Breg; to je: Zg. in Sp. Breg, Vičavo in del Rabelje vasi z Ljudskim vrtom. Ker je neki list prišel tudi vest, da je župan Jerše postavil banki upravi predlog za razrešitev šestih občinskih odbornikov, ker so zakupniki, smo naproseni, da objavimo, da ta trditve ne odgovarjajo resnici. Banki upravi je bilo stavljeno le vprašanje, da se ugotovi, ali so v zakonu omenjeni zakupniki mislili tudi najemniki raznih stanovanj in lokalo. Začasno torej ostane sedanji občinski svet v isti sestavi, kakor je bil.

Vinski pridelek v Halozah

Ptuj, 4. oktobra

V zadnjih dneh je v naših lepih vinskih gorah Halozah vse oživilo. Ob kletanju klopcev se so zbrali trgci, ki so začeli obratovati dobro dozorelo grozdje. Kakor veste, je naše Haloze zadela letos nesreča s točo, ki je na gotovih mestih uničila več ko polovico vinskega pridelka. Po toči je začelo grozdje tudi gniti in tako so bili nekateri vinogradniki prisiljeni brati grozdje predčasno. V krajih, kjer vinogradi niso bili prizadeti s točo, pa so začeli trgati pred nekaj dnevi. V splošnem je letošnje vinskega pridelka malo, po kakovosti pa

Je tam, kjer je razsajala toča, sicer nekaj slabšji (14 do 18% sladkorja), v drugih krajih pa izviren: ima po 18% mestoma pa celo nad 25% sladkorja. Seveda se ravna stopinje sladkorja po sortah vina in pa po legah vinogradov. Le žal, da je bilo veliko trsov popolnoma praznih. Mnogi vinogradniki niti z daleka ne bodo krili vseh pridelovalnih stroškov. Edino upanje je, da se bodo z dobro kvaliteto vina gotovo primerno uredile tudi cene.

Zakon o avtorskem pravu štiti tudi arhitekta

Beograd, 4. oktobra

Z zakonom o avtorskem pravu so se doslej okoriščali največ glasbeniki in skladatelji. Te dni pa je bila izrečena zanimiva sodba, po kateri je prvič z zakonom o avtorskem pravu zaščiteno tudi arhitektonsko delo. Zgradbo Državne hipotekarne

banke, prejšnje Uprave fondov v Beogradu, sta zgradila inženjerja Andra Stefanović in Nikola Nestorović. Pred nedavnim časom pa je Uprava fondov sklenila podaljšati staro poslopje in dozdajati dve novi krili. Razpisani je bil natečaj in po nekaj mesecih so bila dela opravljena. Da bi tudi dozdani del skladno spopolnjeval celotno palačo, je bilo graditelju naročeno od strani Uprave fondov, naj napravi enako fasado kakor pri starem poslopiju. To se je zgodilo. Ali zdajci sta projektanta stare zgradbe vložila tožbo proti Upravi fondov po zakonu o zaščiti avtorskega prava in zahtevala povračilo škode zaradi kršenja njunega dela, to se pravi: zaradi fasade, ki je bila tudi na novi zgradbi izvršena po starih, njunih načrtih. In res je sodišče prisodilo projektantom stare zgradbe 140.000 Din odškodnine za kršenje njunega avtorskega prava. Tako se je prvič zgodilo, da se je zakon o avtorskem pravu praktično izvajal tudi za zaščito arhitekture.

Ali se bo vreme skazilo?

Jasno nebo nad Jugoslavijo nas je povedlo v jesen z mnogo lepšimi izgledi ko lani — Kakšna bo nadaljnja jesen?

Ljubljana, 4. oktobra

Vremenske napovedi so zadnje tri dni vztrajno napovedovale poslabšanje vremena z vpadom oceanskega zraka. In res so pozni sprejemalec na Grajski planoti že v torek zvečer po solnčnem zatonu, kljub vedrin neba lahko opazili nemirno valovanje zračnih struj. V noči na sredo je pretakajoči se zrak že pognal običajno megle, v ranem solnčnem jutru in ves večeršnji dan pa so se ob močnem južozapadnem vetru podili po nebu vlažni oblaki, znanilci bližnje vremenske spremembe. Da v krog 2. ure pa se je izlil na zemljo močan naliiv, ves današnji oblačni jesenski dan je v presledkih prišlo.

Seveda smo bili dosedanjega izredno leppega jesenskega vremena veseli in bi vsem ne bilo prav, da bi sedaj zagospodarilo deževje, čeprav se mu ne bomo mogli izogniti. Res da bi se ne smeli hudovati, če se za nekaj časa tudi pri nas odpro nebesne zavornice. Saj smo bili med tem, ko se je evropski sever vtipljal v pravecatem jesenskem deževju in megli, na našem solnčnem jugu, v Ljubljani n. pr. z izjemo deževnega dne 21. septembra, prav od srede kimavca deležni v obilni meri solnčne jesenske dražesti. Posebno lep je bil prehod septembra na oktober, ko se je tri dni zdržalo bočilo nad vso Jugoslavijo brezoblačno nebo.

Treba je le, da vzporedimo lanski september z letošnjim in lahko smo blagodejnemu solncu še posebej hvaležni, da nas je letos blagohotno obdarilo z lepim vremenom. Primerjava glavnih središč naše meteorološke opazovalne službe, ki so vsako zase še poseben odraz lege in podnebnja svoje okolice, nudi dovolj prepričevalen nauk, v koliki meri vpliva splošno kroženje zračnih struj sosednje Evrope na celotno podnebje naše domovine. Na prvi pogled je iz meteoroloških opazovanj Ljubljane, Zagreba, Beograda, Sarajeva, Skoplja in Splita v lanskem in letošnjem septembru razvidna ugotovitev, da so bile v splošnem ob nastopu lanske jeseni temperature nižje ko letošnje. Splošna tendenca visoke segretega ozračja nad Evropo je letos pri nas posegla tudi še v september. Naj navedemo le sumarične temperature gornjih šestih mest za posamezne stopnje dneve najvišje toplotne.

Najvišje temperature izpod 20° C dnevnno so zabeležila navedena mesta lanski september 30 dni, letos le 14 dni. Temperature od 20 — 25° lani 99 dni, letos 108; od 25 — 30° lani 51 dni, letos 56 dni. Letos sta Beograd in Skopje prvi dan septembra beležila 31° odtodno 35°, lanski kimavec 30° sploh ni presegel. Lani tendenca k nižjim, letos krepkeje k višjim temperaturam.

Se izrazitejša je primerjava vedrine in oblačnosti neba. Ne samo, da v obeh letnih primerkih jasnost proti jugoiztoku države in na južni Jadran narašča, oblačnost pa pada, temveč je v celoti bilo letošnje Jugoslavije letošnji prvi mesec jeseni mnogo vedrejši ko lani, kljub temu, da je vedrina neba na jugoiztoku in Jadran na pragu jeseni skoraj vsako leto običajna. Letošnji plus je v veliki meri zasloga mnogo lepše g vremena na severu in severozapadu države.

Vse tri naše prestolnice s Sarajevom, Skopjem in Splitom so lani imele 60, letos 70 jasnih dni; lani 63, letos 69 deloma oblačnih dni; lani 57, letos le 41 povsem oblačnih dni.

Vedrin neba seveda odgovarja tudi količina in število padavinjskih dni. Med tem ko je drugod po državi bilo letošnje septembrsko deževje razmeroma enako lanskemu, reke Slovenije letošnji kimavec, hvala bogu ni malo niso nudile slike lanske razbesnele povodnji. V 16 deževnih dneh je lani v septembru samo v Ljubljani padlo nad 341 mm dežja, letos v polovico manj deževnih dneh skoraj tri četrtine manj!

Navedeni primeri približkov prvega meseca letošnje jeseni z lanskim pa izjavajo v današnjem spremenljivem vremenu vprašanje, kakšna bo nadaljnja jesen. Splošno naj bi veljalo pravilo, da sledi obilni moči lepo in suho vreme in obratno. Ali prav lanski oktober je bil v Sloveniji in marsikje drugod po državi, kljub izredni moči v septembru, prav deževen. Skoraj polovico meseca je deževalo in je n. pr. Ljubljana z okrog 300 mm padavin celo za polovico presegla običajni povpreček 169 mm. Konec prvega in zadnjega decenija so temperature občutno padle, v obeh primerih je planine nizko v doline pobelil prvi sneg.

Oktober je poleg junija v zapadni Sloveniji najbolj deževen mesec v letu. Vendar pa se v letošnji splošni vremenski tendenci, ko so velike oceanske depresije slabega vremena v nasprotju z lanskim primerom, skoraj zadržena odrine na severno polovico Evrope, z mnogo verjetnostjo lahko nadejamo, da tudi oktober prav kakor september ne bo predeževen. Vse pa zavisi od nastanka in pomikanja novih srednjeevropskega visokega pritiska, ki so doslej več ali manj obsežno čuvala evropsko sredino in jug pred neviščnostmi dolgotrajnih nalivov.

Po vremenski prognozi meteorologa Hanka, ki jo je »Jutro« objavilo že 21. junija in je doslej točno uganila dosedanje vreme v srednji in južni Evropi, naj za zaključek navedemo njegovo domnevo vremena v nadaljnji jeseni: Oktober in november bosta zelo blaga, jaki in hladni vetrovi iz severa bodo prav redki. Tudi december, meni, bo toplejši ko običajno.

Da bi le res bilo tako!

Še dva kovača denarja

Novo mesto, 4. oktobra

Zaradi hudih časov sta se 34letni delavec Vidic Anton v Podbukovju in 40letni posestnik Anton Novak v Lazah pri Stični domnila, da bosta začela kovati denar. Pa je naneslo, da so orožniki 15. julija pri Antonu Vidicu v neki drugi zadevi poizvedovali in izvršili tudi hišno preiskavo. Našli so v njegovem stanovanju 3 komade izumerskih kovancev in okrog 2 kg cementsa. Pri osebni preiskavi so našli v žepu prvi 10 dinarski kovanec in zraven še dobro ponarejen desetak. Poleg tega še nekaj zliten. Po dolgem izpraševanju je Vidic priznal, da je pričel delati kovanec po 10 in 20 Din, ker živi v veliki bedi. Pri zasliševanju je moč izdal tudi svojega pomagača Novaka, češ, da se vsa priprava za izdelovanje nahaja pri njem. Orožniki, ki so takoj odšli na Novakov dom in tja dovedli obenem tudi Vidica, so takoj opazili, da je pričel Novak dajati Vidicu z očmi migljaje, hote mu s tem povedati, naj ničesar ne prizna. Ko pa so Novaku povedali, da so našli v njegovem hlevu v seno zakopano pripravo za izdelovanje 10dinarskih kovancev, se je tudi Novak gladko vdal. Res so našli pripravo za izdelovanje 20dinarskih kovancev, v njegovem žepu pa tri falzifikate po 20 Din in 6 falzifikatov po 10 Din. Oba ponarejevalca sta zankala, da bi bila ponarejeni denar že spravila v promet. Pretekli tork je bila pred novomeškim matim senatom obsojena: Vidic na 15 mesecev robije in 600 Din kazni, Novak pa na 1 leto robije.

Pred istim senatom se je moral zagovarjati starejši mladoletnik Stanko Jelič, pristojen v Jurklošter. Fant je izvršil okrog 20 tatvin in še druga kaznivna dejanja. Letos pa je kradel po krškem srezu kakor sraka. Da bi se kril pred varnostnimi organi, si je bil preskrbel več tujih poselskih knjižic. Sodišče je mladega pokvarjenca obsodilo na 3 leta robije in predlagalo, da se po prestani kazni odda v prisilno delavnico.

Naročite — čitajte „LJUBLJANSKI ZVON“

gim nekoliko primerov kajkavske lirike Nikole Pavice, kar priča, da se dialektična poezija nadaljuje tudi po smrti D. M. Domanića. Zanimiva je tudi pesem L. Zimbrenka »Pismo mrtvom djecu«. V Hrvatskem Zagorju se odigrava avtobiografski roman istega avtorja »Školovanje Avgusta Brezovčeka«, ki se v tem zvezku nadaljuje. Omeniti je še prevod Gideove novele »Mladost«, Ladičkov kritični članek o »Legendah« Miroslava Krleža in dr. Krnica pripevek »Neobičajen roman engleskega pisatelja Virginije Woolf, Josipa Berkovića »Postanek romana« in dr. Perkovića »O stilu i jeziku naših novinarov«. »Književni horizont« skuša biti domaćin in vendar čim bolj eodobna revija, zato so vredni pozornosti vseh, ki se zanimajo za zagrebško kulturno življenje.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, slujanju, obolenosti žlez, izpuščaji na koži, tvorih uravnava naravna »Franz Josefova« voda izobno toližno delovanje črevesa. Odlični moči zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenese »Franz Josefova« grenčico. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijah trgovinah.

KULTURNI PREGLED

Iz mariborskega gledališča

Elvira Kraljeva — petnajst let igralka

V četrtek, dne 4. t. m. je poteklo petnajst let, kar je stopila na poklicne odreske mlada začetnica in usmerila po njih svoje plahe, še nezoglove korake. In dasi je že takrat pokazala, da ji je igralsko rešna zadeva, ni vendar nihče mogel slutiti, da bo iz nje postala tekom kratkih prihodnjih let prvakinja mariborske slovenske drame — Elvira Kraljeva!

Na pot življenja je stopila v tistem solnčnem in šumnem Trstu ob naši Adriji, ki je imel za seboj veliko gledališko tradicijo in občutljivo vzgojeno publiko, italijansko in tudi že slovensko. V tistem Trstu, kjer je pred in deloma še po svetovni vojni delovalo edino slovensko poklicno gledališče, ki ni prejelo nobenih javnih podpor; slovensko gledališče, ki je živelo polno življenje celo v času, ko je bilo ljubljano deželno zaprto in je bil v njem kinol!

Nič ni torej čudnega, ako nam je prav to slovensko tržaško gledališče dalo celo vrsto danes vodilnih igralk in igralcev, ki so raztrešeni po Jugoslaviji in izven njenih meja, in vzbudilo v vrsti drugih hrepenenje po gledališki umetnosti, med njimi tudi pri naši tedaj še mladi in neusmerjeni Elviri Kraljevi. In da je rojena za svečenico Tali-

je, je pokazala že s svojimi ranimi nastopi na diletantskih odrih in ob raznih prireditvah, kjer je zlasti z deklamacijami vzbujala vsepobno pozornost. Tako jo je potem pripeljala življenjska pot kot hčerko begunca v Maribor, daleč od solnčnega in šumnega Trsta, z meje na jugu na mejo na severu kjer je našla svoje poslanstvo.

Pred petnajstimi leti, ko smo tište zanočene jeseni mlade svobode otvarjali z Nučičem naše slovenske mariborske gledališče, je stopila na poklicne odreske deske tudi Elvira Kraljeva. Stopila je nanje in rasla na njih od leta do leta, dokler ni dorasla do zrelega razvoja in moči, ki jo predstavlja danes. V teh petnajstih letih je preživela na našem odru nepregledno vrsto življenj, vedrin in mladosti, strah in starosti, dvigajočih se v odrešitev in padajočih v pogubo, trpečih v kmečkih bajtah in na vladarskih dvorih itd. Živeti se je znala v vse, a v nekaterih je dosegla v polni meri tisto, kar je marsikateremu igralcu in igralki vedno le želja in nikoli izpolnitev: čisto remično umetnost!

Nekatere njene kreacije so ostale nepozabljene in vidimo jo še danes, po letih pred seboj na odru, kakor smo jo videli ta-

daj, ko jih je svojevrstno podoživljala. Naševali jih ne bomo, saj jih je preveč. Igralka naše mariborske drame ni kakor igralka drugih, srečnejših gledališč, ki ima priliko kazati se v eni in isti ulogi stokrat, ali še večkrat in ustvari zato dejansko le malo likov. Kraljeva je morala stopati vedno v nova življenja in igrati vse mogoče. Zato je mogla pa tudi pokazati vso svojo mnogolikost. Kot deklamatorica je pa Elvira Kraljeva dosegla višino, ki jo občuduje vsakdo, kdor jo sliši, in morda v vsej Jugoslaviji ni mamo enake.

V četrtek je jubileantka nastopila kot Lojzka v Cankarjevih »Hlapcih«, torej prav na dan petnajste obletnice, ko je nastopila prvič kot Alena v Finžgarjevi »Verigic«. Želimo ji, da bi s svojo umetnostjo še dolgo opajala naše gledališče in se še dalje dvigala po svoji poti.

R. Rehar.

Stoletnica zagrebškega Narodnega kazališča je bila proslavljena enoči s slavnostno predstavo opere Vatroslava Lisinskega »Porinc«. Pred sto leti je bilo namreč otvorjeno gledališko poslopje na Markovem trgu. Otvoritev tega poslopja pomeni novo dobo v razvoju hrvatskega gledališča. Obširnejši članek o tem smo morali zaradi navela gradiva odložiti za prihodnje dni.

Pokojevemu don Frani Buliću je v celoti posvečen najnovejši zvezek zagrebške »Hrvatske revije«. Občuten življenjski je pripeljal prof. Bare Poparić, F. Lukas pa piše o kulturno-zgodovinski in biološki osnovi

Buličeve osebnosti. V verzih se ga spominja Božo Lovrić. Objavljen je med drugim tudi pokojnikov testament.

Enciklopedijo v enem zvezku z naslovom »Sveznajec« je napovedala podjetna beograjska založba »Narodno delo«.

Na kongresu dramatskih artojev, ki bo v dneh od 8. do 14. t. m. v Rimu, predava znani dramatik Milan Begović o predmetu »Država in gledališče v Jugoslaviji«. Na kongresu bodo med drugimi govorili Gerhard Hauptmann, J. Copeau, K. H. Hilmar, Walter Unruh, Josef Gregor in drugi.

Smrti Nestorja čeških igralcev. V Pragi je umrl najstarejši češki igralec, 95letni Edmund Chvalovský. Bil je nekoč eden najboljših izobraženih in množestransko zapolnenih igralcev, znamenit režiser svojega časa, eden izmed prvih insecenatorjev Smetanovih oper, moč glavne preteklosti, ki je visoko sostopal proslavi petdesetletnice Nar. di-preživel vse svoje vrstnike. Še lani je priredil, pri čigar začetkih je nekoč sodeloval.

J. Burkharda znameniti apio »Die griechische Kulturgeschichte« je pravkar izšel v ceni, bogato ilustriran izdaji.

Plutarchove življenjepisne, eno največjih zgodovinskih del antike, odkoder so črpali snov Shakespeare, Goethe, Beethoven in mnogi drugi, je v novem nemškem prevodu izdala znana Krönerjeva založba pod naslovom »Römische Heldenleben«.

»Književni horizont«, revija, ki jo izdaja in urejuje Ladišlav Zimbrec v Zagrebu, objavlja v najnovejšem 8-9. zvezku med dru-

DANES premiera velike glasbene komedije

VELIKA LJUBEZEN MLADEGA PRINCA

Izredno zabavna komedija, pri kateri se mora vsak smejeti in zabavati. Nežne ljubavne melodije iz starih časov. V glavnih vlogah: **WILLY FRITSCH, TRUDE MARLEN, PAVEL HÖRIGER, IDA WUST.** Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer. — Predprodaja vstopnic od 11. do 13.

ELITNI KINO MATICA

Domače vesti

• O Dubrovniku bo danes v nacionalni uri radia predaval g. Mitrovič. To predavanje velja staroslavnu mestu, ki igra veliko vlogo v jugoslovenski zgodovini, in to zlasti v borbi za jugoslovensko ideologijo in za naše narodno zedinjenje. Dubrovnik je bil torišče postranovalnega udejstvovanja zaslužnih narodnih voditeljev Klajčica, Pavlinovića, Pucića, Čingrija in Supile. Usoda je dodelila Dubrovniku tudi velik napredek v svobodni državi. To mesto slavne preteklosti, zibelka rodoljublja, književnosti in umetnosti, je danes pomembno središče našega gospodarskega in turističnega napredka.

• Dom kralja Petra v Banja Luki je dovršen ter bo v kratkem odprt. Sredstva za zgradbo doma, v katerem bodo nameščene poleg dedalščice še druge kulturne ustanove, so pričeli zbirati l. 1925. Stroški velikega modernega poslopja so znašali okrog 3 in pol milijona dinarjev.

• Smrt vseuč. prof. dr. Ivana Ruspinjia na Lisci. Zagrebški profesor teologije dr. Ivan Angelo Ruspinji, sloveč kot znanstvenik in kot ljubitelj narave, je v torku z družbo prijateljev obiskal Lisco. Pod vrhom pa mu je postalo slabo, zgrudil se je in kmalu izdihnil. Podlegel je srčni kapli. Star je bil 62 let. V Zagrebu je nenadoma smrt slovečega teologa vzbudila mnogo sočutja. Bil je papežev častni komornik. Kot eksaminatorja kanonskega prava ga poznajo tudi mnogi naši juristi, ki so kdaj študirali v Zagrebu.

• Zanimiva prireditelj kotorske ljudske univerze. Nedavno ustanovljena ljudska univerza v Kotoru bo v nedeljo za teden dni odprla prvo bobelsko zgodovinsko in kulturno razstavo. Razstavljenih bo mnogo raznovrstnih predmetov iz slavne zgodovine bobelskih mornarjev. Med njimi bodo velike zgodovinske dragocenosti kakor n. pr. Nemanjičevi proglasi in povelja ter proglas admirala Senjavina iz leta 1806. Na razstavi bodo tudi pestri spomeniki kulturnega življenja in udejstvovanja Boke od najstarejših časov do danes.

• Otvoritev samarijanskega tečaja v Murski Soboti. 15. oktobra ob 18. bo v prostorih otroškega vrtca otvorjen samarijanski tečaj sreskega odbora društva Rdečega križa v Murski Soboti. Vodstvo tečaja je prevzel primarij bolnišnice g. dr. Brezovnik Vladimir. Praktične vežbe bo pod njegovim vodstvom demonstriral sekundarij dr. Gulić Vladimir. Za gasilce se bo otvoril tečaj naslednji dan ob 18. uri.

• Velik uspeh sadjarske razstave v Sarajevu. Sadjarska razstava, ki je bila v Sarajevu odprta ob kongresu sadjarjev iz vse države, je sedaj zaključena in priča tudi številni obiskovalci o njenem velikem uspehu. Obiskalo jo je namreč v 2 dneh 17.000 oseb.

• Zaključek 13. letnika zrakoplovne izvidniške šole. V sredo je bil v Novem Sadu zaključek 13. letnika zrakoplovne izvidniške šole. Diplome v njih letalcev izvidnikov je doseglo 60 častnikov in 23 kaplarjev - dijakov. Slovesna izročitev diplom je bila v lepo okrašen telovadnici vojašnice Prestolonaslednika Petra.

• Bolne žene dosežejo z uporabo naravnih »Franz Josefov« grenčice neovirano lahko iztekle črve, kar čisto učinkuje izredno dobrodejno na obolele organe.

• Planinski Vestnik je razveselil narodne s svojo oktobrsko številko, ki je pravkar izšla. Dr. H. Tuma nadaljuje vezanost članek o Benški Sloveniji. Priložem je pregleden zemljevid, ki omogoča čitatelju točno orientacijo po Benški Sloveniji. Mih. Jovanović opisuje Solunsko Glavo v Južni Srbiji in tako zvane Nežlovske Karpe, ki jih je letos septembra prvič preplezal naš znan planinec Uroš Zupančič. Lipovšek Marjan nadaljuje svoj potopis: Čez Durmitor na morje. Krasni posnetki ilustrirajo opis plezalnih vzponov na Bežanini vrh in poti o grebenih na Bobotov Kuk. Stanko Aleksić opisuje novo plezalno smer v članuku: Zadnji Prisojnik in Škredna. Mira Kapa je pripeljala črtico: Senca s pota, nežno razpoloženo sliko z gora. Obzor in družbene vesti prinašajo mnogo zanimivega. Umetnostni prilogi tvorita slava profesorja Ravnikarja: Vrnar nad Velim poljem in slika Janka Škerlepa: Pogled z Vojske na skupino Pome, Jalovca in Mangrta. Ljubitelji gora in krasote narave naj tako narode vse letos izišle številke, da bo do imeli poln letnik krasne planinske revije. Za prihodnje leto je razpisal osnutek novega ovitka. Revija se narača v pisarni SPD v Ljubljani, Masarykova cesta 14, palača Grafika.

• Odprte planinske kočje SPD. Dom na Krivavcu je stalno oskrbovan ter je krasen izlet skozi gozdove iz Kamnika. Koča na Veliki Planini je znana josenska izletna točka mimo slikovitega Sv. Primoža. Pot do doma v Kamniški Bistrici nudi izletnikom vse čare pisane jesenske narave. Prešernova koča na Stolu je odprta do 7. oktobra. Valvazorjeva pa bo stalno oskrbovana. Ob lepem vremenu bo v soboto in nedeljo odprta Čojzova koča (javiti se je v Stahovici pri oskrbniku Erjavšču Francu) in koča na Kamniškem sedlu (javiti se je v Kamniški Bistrici). Ob nedeljah in praznikih bo oskrbovana Erjavčeva koča na Vrškcu. Posetniki Orožnevo kočje naj se javijo v Bohinjski Bistrici pri oskrbniku Ivanu Smukavčevu.

• Naši rojaki na Kitajskem in v Mandžuriji. Izseljeniški komisariat v Zagrebu poroča, da so med našimi državljani, ki prosijo za repatriacijo, na Kitajskem in v Mandžuriji tudi Lazić Svetozar, Rogožarski Mladen, Bakić Mihajlo in Vladimir ter Zorić Ilija in Milan. Vse soodnike, rojake in vse druge, ki bi vedeli, iz katerega kraja, občine in okraja so imenovani, poziva izseljeniški komisariat, Zagreb, Palmotićeva ulica 59, da mu to čim prej javijo.

• Podganja zalega na deželi. Ze od večih strani iz ptujske okolice smo sprejeli pritožbe zaradi podganje zalege, ki se je že tako razmnožila, da je kar mrgoli podnevi in ponoči. Podgane delajo škodo gospodarjem zlasti na poljskih pridelkih, ki jih uničujejo vedno bolj. Pa ne samo poljskim pridelkom, nevarne so tudi živini, ki jo napadajo. Krivda v veliki meri zadene tudi prebivalstvo, ker te zalege ne uničuje. Potrebno je tedaj, da oblasti potrebna navodila za sistematično pokončevanje podganje zalege.

• Rahlčotina ubijalca. Ko so se v Gornjem Stenju pri Zagrebu pozno v noči razhajali fantje, ki so ličkali koruzo, sta 2 od njih prežala na Janka Kosca ter dala duška svoji stari jezi s tem, da sta ga s koli ubila. Mrljka so našli šele drugo jutro ter je takoj padel sum na Kosceva

SAMO SE DANES

VRNI MI SVOBODO...

V glavni vlogi lepa **JOAN CRAWFORD**, Nils Asther, Robert Montgomery. M.G.M. film v nemškem jeziku. Danes ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer v ZVOČNEM KINU IDEAL. Vstopnina najnižja: 4.50, 6.50 in 10.— dinarjev.

stara sovražnika Merlina in Mihaljina. Ko so orožniki hoteli na domove obeh osumnikov, so bila gnezda že prazna, našli pa so pismo, v katerem ubijalca priznava svoj zločin ter zatrjuje, da se bosta sama izročila oblasti. Pravita, da bosta v gozdovih ostala skrita le tako dolgo, da bo Kosec pokopan, ker ne moreta gledati mrljica in pogreba.

• Mlad zakonski par je našel smrt v kamnolomu. V velikem Luolu pri Petrovcu na Mlavi sta 30letni žirjovci Jevremović in njegova 26letna žena Milica kopala kamenje v svojem kamnolomu. Nenačeno se je zrušila cela plast skalorja in ju na mestu ubila. Zlasti Milici truplo je bilo povsem zdrobljeno.

• Borbo dveh front, ki se pojavlja na evropskem obzorju nam najlepše predvaja povest Vladimirja Levstika, ki jo izda letos Vodnikovova družba. Tudi vi boste šutili, da se odigrava pred vašimi očmi drama sodobne Evrope, katere član ste tudi vi sami. Zato ne pozabite na Vodnikovo družbo, ki to knjigo izda.

• Podružnica CMD v Gornjem gradu je nakazala družba 850 Din. Kot čisti dobiček igre »Napoleonov samovar«. G. Lohse Hofbauer iz Hrastnika pa je nabral v veseli družbi na Bizeljskem 60 Din. Vsem iskrena hvala!

• Christofor učni zavod v Ljubljani je otvoril 3. t. m. na slovesen način svoje 31. šolsko leto. Sprejetih je bilo 78 gojenk in gojencev ne le iz naše države, temveč tudi iz Avstrije in Italije, kar brez dvoma izpričuje, da uživa ta zavod vsestranski ugled in vsestransko zaupanje.

• Nekateri gospodinjje se pritožujejo, češ, da se tkanine ne izdehujejo več tako trpežno kakor pa pred vojno. Toda te pritožbe so zmotne. Prezgodnjemu razpadanju tkanin so kriva največ pralne sredstva, ki se jih v zadnjih letih gospodinjje poslužujejo pri pranju. Tista gospodinja pa, ki pere svoje perilo s priznanim dobrim milom Zlatorog, se gotovo ne bo pritoževala, da se ji perilo predčasno trga. Kajti Zlatorogovo milo perila nikdar ne trga, temveč ga še celo krepi s tem, da ga očisti vsake nesnage. Zlatorogovo milo je res dobro. Izdatno, pa — domače. Priporočamo ga!

• Pomotoma je bilo v »Jutru« 3. t. m. v poročilu na drugi strani »Obvešča pred sodiščem za zaščito države« navedeno: »Z isto razsodbo je sodišče obsodilo Evzena Kvaternika.« Gre za tiskovno pomoto in se mora pravilno glasilati, da je sodišče oprostilo Evzena Kvaternika.

Vremensko poročilo

4. oktobra 1934
Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm 8. vrsta padavin
Temperatura: prve številke pomenijo najnižjo, druge najvišjo temperaturo:
Ljubljana: 7, 759,3, 14,4, 92, 0, 10, 11,2, dež; Ljubljana: 13, 757,9, 18,8, 78, SW2, 8, —; Maribor: 7, 757,7, 15, 80, NW2, 8, —; Zagreb: 7, 759,4, 15, 80, SW1, 8, —; Beograd: 7, 761,3, 18, 60, 0, 0, —; Sarajevo: 7, 764,2, 9, 90, 0, 0, —; Skopje: 7, 764,6, 14, 80, 0, 6, —; Split: 7, 760,7, 21, 80, SE7, 5, —; Kumbor: 7, 763,6, 18, 90, ENE1, 4, —; Rab: 7, 760,0, 18, 90, SE6, 10, —
Temperature: Ljubljana —, 13,8, Maribor 21, 15, Zagreb 24, 14, Beograd 28, 15, Sarajevo 25, 7, Skopje 20, 10, Split 24, 20, Kumbor —, 17, Rab —, 17.

• Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobijeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

• Vsem okrajnim organizacijam Jugoslovenske nacionalne stranke v Ljubljani. Akcija Narodne odbrane »Svoji k svojim« priredi po nalogu osrednjega odbora v Beogradu javno zborovanje, ki bo v nedeljo 7. t. m. ob pol 11. dopoldne v veliki dvorani hotela Uniona v Ljubljani. Vabimo članstvo Jugoslovenske nacionalne stranke, da se zbora udeleži. Sreska organizacija JNS za mesto Ljubljano.

• Oblastni odbor Narodne Odbrane obvešča vse, ki se udeležijo javnega zborovanja akcije NO »Svoji k svojim« v nedeljo 7. t. m. v veliki dvorani hotela Union, da se lahko poslužijo polovične voznine, ki je odobrena strelskim družinam s tem, da kupijo na odhodni postaji cel vzorni listek in železniško bilet za 5 Din. Objave se bodo žigosale za povratek dopolne na strelšču in v hotelu Union, zvečer pa v Kazini. Istočasno naznanja, da bo sestanek izvršilnega članstva NO v nedeljo 7. t. m. ob pol 16. v prostorih ZKD, Kongresni trg št. 1-11.

• Oblastni in krajevni odbor Udruga vojnih invalidov v Ljubljani pozivata člane, da se polnoštevilno udeležijo velikega zborovanja Narodne odbrane v nedeljo ob pol 11. v dvorani ali pa na vrtu hotela Union, s katerim se otvori teden akcije »Svoji k svojim«.

V nedeljo 7. oktobra ob pol 11. v dvorani hotela Union

Javno zborovanje akcije „Svoji k svojim“ za nakup domačega blaga.

Vsi na zborovanje!

• Poziv članstvu Narodno strokovne zveze! Narodna odbrana priredi v dne 7. do 14. t. m. teden akcije »Svoji k svojim«. S tem v zvezi priredi v nedeljo 7. t. m. ob pol 11. v Unionu veliko zborovanje. Izvršilni odbor NSZ poziva vse člane, da se priključijo tej akciji in kupujejo izdelke domačih izdelke. Ljubljanski člani pa naj se v kar največjem številu udeležijo velikega zborovanja Narodne odbrane v Unionu.

• Združene čevljarjev vabi vse svoje člane, da se sigurno udeležijo shoda, ki ga priredi akcija »Svoji k svojim« v nedeljo 7. t. m. ob pol 11. dopoldne v veliki dvorani hotela Uniona, kjer bo govoril tudi naš član o naših najaktualnejših stanovitvah interesih. Vabijo se tudi vsi čevljarji pomočniki, delavstvo, trgovci in industriji naše stroke ter naši prijatelji, da se sigurno polnoštevilno udeležijo tega za našo stvar vevaležnega shoda.

• Pododbor društva »Knjeginja Zorka« naznanja, da se vsi člani ob 17. v damski sobi kavarnе Emone prvi mesečni sestanek članov o novi sezoni. Poročale bomo o razširjenju »Doma« in o novih gojenicah. Vse članice prisrčno vabimo. — Uprava.

• Okrajna organizacija JNS za Sv. Jakob v Ljubljani vabi svoje članstvo, da se sigurno udeležijo članskega sestanka, ki bo drevi ob 20. uri v salonu gostilne pri Lovarju, Rožna ulica 15. Na tem se stanku se bo razgovarjalo o bližajočih se občinskih volitvah. Poročali bodo tudi delegati sreskega odbora.

• Smrt mladega trgovca. V Costovi ulici št. 7. (poleg cerkve Sv. Kristofa) je umrl gospod Feliks Toman ml. trgovec in posestnik. Pogreb ugledega moža, ki je bil šele v 44. letu starosti, bo jutri ob 16. Pokojnemu blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• Vi niste tako stari kakor izgledate. Želite li pa izgledati mlajši kakor ste in se odlikovati z mladostno svežostjo polti, potem uporabljajte redno najnovejši slager kozmetike »HORMOLIN-KREMO-PARACELUS«, ki vsebuje potrebne hormone.

• Poroka. Včeraj popoldne je g. knezoški dr. Gregorij Rožman poročil v škofijski kapeli gospo Maki Jenko iz Ljubljane z g. Francem Laninškom, uradnikom OUZD iz železne Kaplje na Koroškem. Za priči sta bila g. dr. Reisman, sodnik v Prevaljah in g. Viktor Perpar, trgovec iz Ljubljane. Bilo srečno!

• Iz naših blosofov. Opozarjamo, da bo jutri točno ob pol treh predvajala ZKD opereto »Ziviljenje je lepoc, v kateri nastopa slavni operni pevec Alfred Piccaver, član dunajске opere. Z njim nastopata tudi ljubka Nora Gregor ter slavni komik Šokke Szakall. Val, ki bodo gledali ta film, se bodo zabavali. Onim, ki ljubijo lepo petje, zapoje slavni pevec nekaj aril iz oper, a Szakall skrbni za one, ki ljubijo smeh in veselo razpoloženje. Vstopnina 3,50, 4,50 in 6,50, balkon 4,50. — Ne pozabite, da so včeraj začeli predvajati v Elitnem kinu Matiči veselo glasbeno komedijo »Velika Ljubezen mladega princa«, v kateri nastopata Willy Fritsch in Trude Marlen. Ta film nam priča na platno veselje in zabave ter predvsem ljubezne pretekleke stoletja. Stare ljubavne pesmi in godba ožive pred nami. Stara romantična ljubezna mladost srca nas ogreje in razvedri. Pesem in godba nas zazibljejo v sanje o preteklosti.

• Šentjakobsko gledališče otvori svojo letošnjo sezono v soboto 13. t. m. ob 20.15 z Jurčič-Govekarjevo ljudsko igro s petjem »Rokovnjače«. Igra je izvrstno nastudirana in dekoracijsko na novo opremljena. V glavnih vlogah nastopajo prve moči odra: Blaža Mozola igra g. Gndovec, glavni rokovnjačev Ferdinand pi. Basaja g. Kofak Milan, Oblisknega Tomka g. Hanžič, pisarja Raka g. Karus, čevljar g. Bojca g. Moser, Mozofo Polonco g. Ervina Wrischer-Petrovičeva, g. Poljakovo gđ. Gorjupova. Hudmanovo Jero ga Bučarjeva. V ostalih vlogah nastopa vse ostalo oboje odra. Pri predstavi sodeluje otroški zbor, ki zapoje znano Parmovo koroščno »Mladi vojski«. Režira g. Miran Petrovič. Občinstvo opozarjamo, da sedaj na to predstav.

• Promenadni koncert. Tujsko-prometni svet za mesto Ljubljano priredi jutri, v soboto, ob 20. uri promenadni koncert v Zvezdi. Koncertirala bo godba Soka I. pod vodstvom br. Pokovca Stefana.

• Električna zadruga v šiški bo v nedeljo dne 7. in 14. oktobra prekinila električni tok od pol 8. do pol 12. ure dopoldne.

Če imate preveč želodčne kisline,

ali Vas celo peče v požiralniku in grlu, ali bolelate na želodnem kataru, se nagibate k čirrom. Zato morate piti

Radensko,

ki v največji meri nevtralizira in veže kisline ter normalizira izločanje prebavnih sokov. Zaradi velike razmnožitosti (23!!) in množice zdravnih sestavin deluje tudi na vse notranje žleze.

• Krožni avtomobilski izlet v Dolenjske Toplice priredi »Krk« v nedeljo 14. t. m. Izlet bo na progi Ljubljana - Grosuplje - Zagradec - Žužemberk - Soteska - Toplice, nazaj pa preko Novega mesta in Trebnjega. Vožnja s kopoljo v Knežji kopolji in drugih kopoljih v zdravilišču samo 56 Din! Za zabavo bo skrbel novo-meska godba. Prijave v obeh pisarnah Putnika.

• Posebni vlak v Zagreb vozi v nedeljo 7. t. m. za 56 Din tja in nazaj. Legitimacije in vozovnice dobite samo pri »Putniku«, Gajeva ulica. Izdajale se bodo samo do petka 5. oktobra ob 18. ure.

• Ceneno meso. Na mestni klavnici se bo prodajalo v soboto 6. t. m. ob 15. na prosti stojnici prašičje meso po znatno nižji ceni.

• Kdo je Jan Matusz-Nagy? Pred nekaj dnevi so obmejni stražniki na avstrijski meji aretirali nekega možaka, ki je brez potrebnih dokumentov stopil na naše ozemlje. Odvedli so ga na sresko načelstvo v Radovljico, kjer je dejal, da se piše Jan Matusz, da je rumunski državljani iz aradskega okraja, da je rojen leta 1904, po poklicu študent in da je v Franciji študiral 12 let. Kako je študiral, je najbolj razvidno iz dejstva, da je bil okrog desetkrat kaznovan za različne delikte in da je enkrat skupaj odesel kar tri leta. Ko so na sreskem načelstvu napravili z njim uradni zapisnik in ga pozvali, naj podpisuje, je Jan Matusz naenkrat zapisal na papir čisto drugo ime: Anton Nagy. Ko so ga spodje zastrmili nad to nenavadno pomoto je Matusz-Nagy zatrjeval, da je pač v Franciji bival pod tem imenom. Na sre-

Danes velika premiera glasbenega filma

Pozabljene melodije

v katerem sodeluje slavni Jack Taine in njegov svetovno znani orkester. Ta film je prava glasbena senzacija.

ZVOČNI KINO IDEAL

Predstave danes ob 4., 7. in 9.15 uri.

skem načelstvu so se prepričali, da je njihov gost zanimanja vreden mednarodni pustolovec in včeraj so ga pripeljali na policijsko upravo v Ljubljano. Matusz-Nagy je bil pri zaslišanju zelo skop s svojimi izjavami in je povedal samo, da potuje po š Francije v svojo rumunsko domovino in da obvlada več jezikov, tako francoščino, angleščino, madžarščino in tudi nemščino za silo. Nagaja so v Ljubljani pridržali, policija pa je razposlala policijskim oblastvom v inozemstvo točen opis in prstne odtise in zdaj čaka odgovora.

• Zaradi stare majolike se je v torku vršila pred malim kazenskim senatom razprava, o kateri smo včeraj kratko poročali. Izrečena je bila sodba, ki pa še ni pravomočna, ker se je obojeni pritožil na višjo instanco. Trdi, da majolika ni izlila iz etnografskega muzeja, marveč iz neke delavnice.

• Družninski plesni tečaj »Jenkov« šole v Kazini se pričnejo v ponedeljek 8. t. m. s »posebnim začetniškim tečajem«. Oficielni »otvortivni plesni večer« vseh tečajev bo v torku 9. t. m. Informacije in prijave za tečaj ter posebne ure vsakodnevno od 11. do 13. in 17. do 19. v Kazini. Djaki (nje) imajo popust.

• Otvoritev plesnih vaj JNAD »Jadrana« bo v četrtek 11. t. m. ob 8. uri v dvorani Trgovskega doma. Igra Ronny. Vodi prof. Trost. Vabila so razposlana. Reklamacije na JNAD »Jadrana«, Tomanova 3, telefon št. 2974.

• Vpisovanje v gospodinjstvo nadaljevalno šolo v Mostah bo 7. t. m. od 10. do 12. na osnovni šoli.

Iz Maribora

• Elvira Kraljeva, prva igralka »Narodne gledališča« v Mariboru, ima interno proslavo 15letnice svojega neumorne in uspešnega umetniškega delovanja drevo ob premieri Cankarjevih »Hlapcev«. Umetnica pač zasluži, da ji dokaže občinstvo s številnejšim obiskom nocojšnje predstave, kako jo cenijo. Veljajo bloki. — Vstopnice pri gledališki blagajni.

• Stari Maribor se zbira. Omizje »Maribor« v Narodnem domu se bo sestajalo vsak prvi petek v mesecu. Prvi sestanek bo drevo, predaval bo banovinski arhivar prof. Franjo Baš o zgodovini Maribora in okolice. Na dnevnem redu je še več zanimivih predavanj o slovenskem narodu in kulturnem življenju Maribora, odnošno v bivši Spodnji Stajski. Vabljeni vsi zavedni Slovenci bivšega starega Maribora in njihovi zavedni prijatelji.

• Sokolski nastop pri Sv. Marjeti. Če bo v nedeljo 7. t. m. lepo vreme, bo priredila marljiva sokolska četa pri Sv. Marjeti ob Plesni letošnji javni nastop, pri katerem bo sodelovalo tudi vojaštvo in razna okoliška sokolska društva. Na to veliko sokolsko manifestacijo so vabljena vsa mariborska nacionalna društva in prijatelji Sokola.

• 7. oktobra 1934 gasilsko veselico v gasilskem domu, Koroška 12.

• Asfaltna dela pločnikov na Aleksandrovi cesti med Cankarjevo ulico in Tomšičevim dvoredom so končana. Niso urejeni sicer še dovozi do hiš, vendar pa je upati, da bodo tudi te kmalu asfaltirali. Te dni pa so pričeli asfaltirati pločnik med Prešernovo in Cankarjevo ulico. Robniki pločnika bodo betonirani. Prostor med pločnikom in cestiščem pa bodo primerno uredili.

• Novi darovi za reševalni avto. Za reševalni avto so darovali: turovica usnja Viljem Freund 400 Din, mestni stavbenik Rudolf Kiffman, lesna industrija »Drava«, tovarna poljskih strojev Ježek, stavbo podjetje inž. Slajmer & Jelenc, veleindustrialec Rosenberg in kavarna »Central« po 200 Din, ekspedija »Merkur«, zdravstveni nadsvetnik dr. L. Novak, odvratnik dr. Juvan, trgovec Mastek, ga. dr. Novakova in podružnica Narodne banke po 100 Din, tiskarna sv. Cirila 230 Din, urar figer, trgovec Leyrer, gostilničar Trafenik, manufakturna trgovina »Sava«, trgovci Šušteršič, Granič, Kleinjšek, Kovačič, Slah-tič, Trpin, Sepec, Čerin, Neger, Grajska starinarja in Jakob Kele ter hotel »Zamor«, drogerija Kane in neimenovani po 50 Din.

• Nezgoda dveh ciganov. Ko sta se preteklo sredo peljala na kolesih iz Murske Sobotke proti Mariboru cigana Jože Cenar in Jože Kovač, ju je spetjo doletela huda nezgoda. V bližini Sv. Lenarta ju je dohitel neki tovorni avto, ki je tiho privozil za njima in podri oba na tla. Pri tem padcu se je Cenar hudo poškodoval na hrbtu, Kovač pa je dobil hude notranje poškodbe. Hudo poškodovani sta bili tudi obe kolesi. Sofer, ki je podri s svojim vozilom oba cigana, se zato ni zmenil. Obledela sta v občestnem jarku in čakala, dokler ni prišel mimo neki osebni avtomobil, ki ju je pripeljal v Maribor. Kovača so spravili v bolnišnico, Cenar pa je moral iskati pomoči pri zdravniku.

• Nesreča ne počiva. V Hočah se je pri delu hudo ponesrečila 57letna perka Josipina Grašičeva, ki je padla na dvorišču, ko je nesla škatlo vode. Zlomila si je desno nad komolecem. V Podčehovci je doletela nesreča tesarskega pomočnika Mirolava Šabca, ko je delal v gozdu. Nanj se je zvalilo debelo deblo in mu zmečkalo desnico. V Račah je po nesreči nekdo delavka sunila z nožem v rebra 50letno sasebnico Rozo Bivčev in jo hudo ranila. Ponesrečenci se zdravijo v bolnici.

Iz Celja

• Mestni svet bo imel danes ob 18. prvo redno sejo po uveljavljenju novega zakona v mestnih občinah. Na dnevnem redu so poročila odeskov.

• Klub koroških Slovencev bo priredil v soboto 6. t. m. ob 20.30 družabni večer v gornjih prostorih Narodnega doma. V nedeljo 7. t. m. ob 9. bo v celjski župni cerkvi maša za častna člana kluba pok. generala Rudolfa Maistra in dr. Janka Brejca, ob 9.30 pa se bo pričel v salonu hotela »Evrope« redni letni občni zbor Kluba koroških Slovencev.

• Pogreb tragično umrlega Cvetka Kovača, zobotehnik, je bil v torku ob 18. na mestnem pokopališču med pogrebom g. Vengusta. Po cerkvenem obredu se je od pokopnika z lepim nagovorom poslovil dr. Milko Hrašovec, starosta Sokola.

• Mladi violiniš Miran Viher, gojenec Glasbene Matice v Celju (z šole g. ravn. Karla Sancina) je l. t. m. položil pred izpraševalno komisijo na drž. glasbeni akademiji v Zagrebu violinski sprejemni izpit za visoko šolo konservatorija. To je lepo priznanje šoli Glasbene Matice v Celju, ki uživa lep sloves zaradi svojega smotnega in uspešnega delovanja.

• Godalni kvartet Glasbene Matice bo na komornem koncertu, ki bo v četrtek 11. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču v Celju, izvajal skladbe Dvořaka, Čajkovskega, Borodina, Glazunova in Griega. Godalni kvartet tvorijo gđ. Zalokar (I. violina), Fink in Zumer izmenoma (II. violino), Didek (vijo) in Ferdič (čelo). S tem koncertom se prične koncertna sezona. Ker je godalni kvartet dosegel pri svojih dosedanjih nastopih lepe uspehe, lahko pričakujemo, da bo njegov I. komorni večer privabil vsa naša elitna publika, ki smo jo vajeni videti na resnih koncertnih prireditvah. Letos se nam obetajo zanimivi koncerti, vse pa je odvisno od zanimanja občinstva. Vstopnice se dobijo v predprodaji v knjigarni »Domovina«.

• Solno kisline je pil včeraj dopoldne pismonoša Josip C. v svojem stanovanju v Novi vasi pri Celju. Z reševalnim avtomobilom so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so mu izprali želodec. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

• Smrten padec z drevesa. V sredo dopoldne je padel 57letni dninar Albin Pečnik v Šmartnem ob Paki takoj nesrečno z neke jablane, da si je zlomil hrbtenico. Ponesrečenca so takoj prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je že ob 14. podlegel težki poškodbi.

• Tatovi na delu. V ponedeljek ob 19. je neznan storilec ukradel kleparskemu moštru g. Kostomaru iz Gaberja izpred neke gostilne na Mariborski cesti 1000 dinarjev vredno, črno pleskano možko kolo znamke »Styria«, tov. št. 734.057, evidenčna številka 2-11.230-3. Te dni je nekdo ukradel nadstojniku Emeriku Sch. v neki celjski gostilni z mize 360 Din vredne zlate naočnike. Zasebnemu uradniku Ivanu Volfundu na Bregu je neznan storilec pred dnevi ukradel

namestnika odbornikov sta Rus Anton in Rakovec Stefan, oba z Brezovice, pregledovalca računov pa Stelaj Alojz z Iga in Ogrin Ivan z Laverce. Ker je konjereja v tukajšnjih vaseh še precej dobro razvita, je upati, da bo nova podružnica pripomogla še k večjemu uspehu v tej panogi kmetijstva. S pravo selekcijo bodo pridobili čez čas naši konji tudi na vrednosti. Obilo uspeha pa želimo vsem pravi našim konjerejem, saj ne mine niti ena narodna prireditev v Ljubljani, da se je ne bi udeležili v raznih povorkah narodno zavedni žanci, Podkritelci in drugi bližnji okoličani na svojih konjih.

KOMENDA. Podružnica SVD v Komendi je priredila 23. septembra, sadno razstavo v Komendi, ki je pokazala, da ima njena okolica izbornu sadjarsko lego. Pod vodstvom šolskega upravitelja g. Trobiša je članstvo in učiteljsko razstavno prav okusno uredilo. Sadne vrste sta določala g. višji vinarski nadzornik Gombač in župnik g. Razboršek iz Tunje. Obisk je bil rekorden. Ko je ob 7. zjutraj otvoril v imenu SVD razstavo šolski upravitelj g. Hrovat Ivo, je bila razstavna soba polna ljudi.

Gospodarstvo

Konferenca gospodarskih zbornic v Zagrebu

V sredo dopoldne se je v Zagrebu pričela napovedana konferenca predstavnikov vseh trgovsko-industrijskih zbornic ob prisotnosti predstavnikov zbornic iz Ljubljane, Beograda, Sarajeva, Banja Luke, Novoga Sada, Dubrovnika, Skoplja, Splita in Osijeka. Zbornice v Ljubljani zastopala narodni poslanec g. Krejči in konzulent g. Zagar. Za to konferenco vlada povedo veliko zanimanje, saj so na dnevnem redu zelo važna vprašanja, v prvi vrsti davčna in takšna vprašanja industrijskih prodajalnic in vprašanje udeleževanja izvozemcev v našem gospodarstvu. Na dnevi red je bilo naknadno postavljeno tudi vprašanje odpiranja velikih trgovskih hiš (Warenhäuser). To vprašanje je postalo aktualno zlasti v zadnji čas, z ustanovitvijo delniške družbe »Ta-tac«, ki namerava v vseh glavnih mestih naše države odpreti velike trgovske hiše, pri čemer je interesiran predvsem inozemski kapital. V Novem Sadu vrši ta družba že priprave za odprtitev take velike trgovske hiše, odnošen trgovskega magazina, kjer bi se prodajalo priprosto blago po nizkih edinstvenih cenah. Zbornica za TOI v Novem Sadu se je že odločno izrekla proti odpiranju takih trgovskih hiš ne samo zaradi tega, ker bi to povzročilo znatno škodo trgovskemu svetu, temveč tudi zaradi tega, ker imajo s takimi trgovinami v inozemstvu slabe izkušnje in v mnogih državah že omejujejo, odnošen tudi onemogočajo njih ustanavljanje. Konferenca gospodarskih zbornic, ki se vrši v Zagrebu, bo k temu vprašanju razvzela svoje natelno stališče. Po končani konferenci bo izdano o njenih sklepih obširno poročilo.

Sklepi ljubljanskega združenja trgovcev

Kakor je Jutroč že poročalo, je imela uprava Združenja trgovcev v Ljubljani nedavno važno sejo, na kateri se je razpravljalo o davčnih vprašanjih in je bil sprejet sklep, da se skliče za ponedeljek 8. t. m. v Trgovski dom sestanek trgovcev, na katerem se bodo obravnavala najvažnejša aktualna vprašanja trgovstva s posebnim ozirom na davčno vprašanje. O sklepih te seje poročila posebej naslednje:

Na seji ljubljanskega združenja so obširno razpravljali zlasti o odločbi finančnega ministrstva glede poslovanja davčnih odborov. Finančno ministertvo je zavzelo stališče, da davčni odbori nimajo pravice spuščati se v oceno dejanskih dohodkov davčnega zavezanca v vseh obeh primerih, kadar je davčna osnova davčnemu zavezancu priznana nižje od minimalne osnove in bi smel v tem primeru davčni odbor samo izreči, da dohodek davčnega zavezanca ne presega davčne minimalne osnove. Dejanske dohodke davčnega zavezanca bi smeli torej davčni odbori oceniti le takrat, kadar so ti dohodki večji od minimalne osnove (ta pa se določa na podlagi stanovanjske najemnine in je dostikrat tako izračunana minimalna osnova davčnega zavezanca). Po odločbi finančnega ministrstva sme davčni odbor razpravljati o vprašanju, ali so dohodki davčnega zavezanca manjši od minimalne osnove šele takrat, če se je davčni zavezanec pritožil proti odmeri na podlagi minimalne osnove in če zahteva, da se mu odmeri osnova izpod te minimalne osnove. Inicijativno davčnega odbora bi bila s tem občutno zmanjšana in se kaže tendenca, da se čim bolj omeji dotedanja avtonomija davčnih odborov. Uprava združenja bo zato pravilno poučila člane o novem postopku, na drugi strani pa je dolžnost članov, da se poslužijo informacij v pisarni združenja in pri posameznih članih davčnega odbora.

Posebno pozornost je uprava Združenja posvetila zahtevi davčne uprave, da bi združenje v smislu čl. 108. zakona o neposrednih davkih sporočilo podrobne podatke o prometu posameznih trgovcev. Uprava združenja je soglasno ugotovila, da se v to vprašanje ne more spuščati, ker nima nikakega vploga v poslovne knjige članstva in tudi nima pregleda glede davčnih napovedi. Uprava združenja je tudi ugotovila, da bi ocenjevanje dohodkov davkoplačevalca po zunanjih znakih povzročilo pri prizadejih davkoplačevalcih odločne protre, ker je zlasti v današnjih težavnih gospodarskih razmerah docela nemogoče pravilno oceniti dohodek trgovca po zunanjih znakih, saj je taka ocena neobjektivna in bi v večini primerov pomenila za davčnega zavezanca veliko krivico. Ocena po zunanjih znakih pa je tudi odveč, ker imajo davčne ukrepe pri strogem izvajanju davčnih predpisov vse možnosti in vsa pomožna sredstva, da oceno dohodke posameznega davkoplačevalca.

Uprava združenja je nato obširno razpravljala o trgovski nadaljevalni soli (pri gremialni soli) kjer je letos vpisana preko 200 učencev. Trgovska nadaljevalna sola slavi letos 25letnico, odkar je takratna prva slovenska uprava trgovskega gremija preneala solo iz tedanje Mahrove sole na Ledino in je tako prešla v slovenske roke. 25letnica se bo praznovala pod okriljem mladika Jadranske Straže. Izvoljen je bil nov šolski odbor, ki mu na čelu podpredsednik združenja g. Albin Smerkolj člani pa so: Antn Verbič, Pavel Fabiani, Ivan Bahovec in Fran Komenšek.

Čez dan je imela razstava, toliko obiskovalcev, kakor jih šola v Komendi še ni videla. Od časa do časa je bil na val tako velik, da so morali akrobati rediti ljudi za red pri ogledovanju. Obilo ljudi je bilo tudi iz okoliških občin in iz Ljubljane. Mlada podružnica, ki je bila rojena šele februarja lani, je zelo delavna. Zgradila si je za 5000 Din sasilnico dr. Stojkovičevega sistema, ki je vedno v obratu in spreminja sadije v krlje namesto v žganje. 9. p. m. je napravilo 25 članov izlet na sadjarsko in vinarsko šolo v Mariboru.

Iz Ptuj

Javen shod priredi Narodno strokovna zveza v Trbovljah v nedeljo 7. t. m. ob pol 10. na telovadščico Sokolskega doma. Na shodu poročajo člani akcijskega odbora o meznem gibanju rudarjev in o osnutku zakona o minimalnih mezdah. Vabimo vse delavstvo in vso nacionalno javnost, da se udeleži tega javnega shoda v kar največjem številu in s tem dokaže, da se živo zanima za življenjska vprašanja našega rudarja. V nedeljo dopoldne vsi na shod!

Ker poteče meseca oktobra sto let, odkar se ljubljansko trgovstvo organiziralo v svoji stanovski organizaciji, je uprava sklenta, da na svečan način praznuje to stoletnico. Izvoljen je bil v ta namen ožji odbor. Dne 27. oktobra bo v Trgovskem domu družabni večer, v nedeljo 28. oktobra dopoldne pa slavnostno zborovanje.

Gospodarske vesti

Vprašanje organizacije izvoza lesa. Kakor poročajo iz Zagreba, so se pred dnevi pričele v ministertvu za trgovino in industrijo konference zaradi definitivne ureditve izvozne organizacije za naš les. V Beogradu se zaradi tega mudi tudi predstavniki centralne organizacije našega lesnega gospodarstva iz Zagreba. Kakor znano, je vprašanje organizacije vsega lesnega izvoza pogoj za ureditev italijanskega trga. Nedavno smo poročali, da predlog uredbe o kontroli izvoza lesa ni prodir, kar je izzvalo zlasti v krogih lesnega gospodarstva v dravski banovini precejšnje vznemirjenje. Odpor proti uredbi je izšel zlasti iz krogov zagrebške lesne industrije. Kakor je sedaj podoba, se o tem vprašanju znova razprava.

Pereče vprašanje. Leta 1926. smo izvozili še 300 tisoč ton pšenice, leta 1933. pa samo še 13 tisoč ton. Govorje živine smo izvozili pred 7 leti še za 355 milijonov Din, sedaj pa komaj še za 58 milijonov. Nemotno pa uvažamo razne inozemske industrijske in obrtne izdelke, ki jih izdelujemo že doma. Zato naša podjetja nimajo dela in delavci je brez posla. Na javnem zborovanju, ki bo v nedeljo 7. oktobra ob pol 11. v dvorani hotela Union, bomo razpravljali o tem perečem vprašanju. Vabljeni so vsi!

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. tega meseca ponudbe glede dobave 2 karborundum-plošč, do 18. t. m. pa glede dobave 3000 komadov vžigalnikov za karbidne svetilke. Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 18. t. m. ponudbe glede dobave 100 kom. karbidnih svetilk, 1 aparata za avtogensko varjenje ter glede dobave 200 plošč pločvine.

Borze

4. oktobra.

Ljubljanski borzi so danes ostali otičelni tečaj deviz v glavnem nespremenjeni. V privatnem kliringu je avstrijski šiling prav občutno popustil, in sicer kar za 20 točk na 8.05 - 8.15 (v Zagrebu je bil za beležen zaključek po 8.15); angleški funti notirajo 224.20 - 225.80 (v Zagrebu promet po 224.30), grški boni pa 29.15 - 29.85 (v Zagrebu promet po 29). Španske pezete so se v zagrebškem privatnem kliringu nudile po 5.90, madžarski pengi pa so se v beograjskem kliringu nudili po 9.95.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda danes za malenkost popustila in je bil za kaso zabeležen tečaj 353 - 353.50 (v Beogradu promet po 353) in za december 356 - 358 (v Beogradu promet po 357). Zabeležen pa je bil zaključek v 4% agrarnih obveznicah po 41.75. Končno je bil promet v delnicah Sečerahe Osijek po 140.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2304.29 - 2315.65, Berlin 1365.14 - 1375.91, Bruselj 793.02 - 796.96, Curih 1108.35 - 1113.85, London 165.97 - 167.57, Newyork 3347.16 - 3375.42, Pariz 223.93 - 225.05, Praga 141.67 - 142.58, Curih 1108.35 do 1113.85.

Curih. Pariz 20.2050, London 15.0050, Newyork 304.50, Bruselj 71.55, Milan 26.2750, Madrid 41.8750, Amsterdam 20.70, Berlin 123.30, Dunaj 57.10, Stockholm 77.40, Oslo 75.40, København 67, Praga 12.79, Varšava 57.90, Atene 2.92, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 124.57, London 26.40, Milan 46.14, Newyork 53.57, Praga 21.83, Pariz 35.56, Curih 175.66, 100 S v zlatu 128 S pap.

Effekti.

Ljubljana. Vojna škoda 353 - 355, 7% investicijsko 71 - 72, 8% Blair 65 - 66, 7% Blair 57 - 58, 7% Drž. hipotekarna banka 68 - 69, 4% agrarne 41 - 42, 6% begliške 59 - 60.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 353 - 353.50, za december 356 - 358, 7% investicijsko 71.50 den. 4% agrarne 41 do 42, 7% Blair 57.12 - 57.50, 8% Blair 68 bl. 6% begliške 59.25 - 60; delnice: Narodna banka 4050 den., Priv. agrarna banka 214 - 220, Sečeraha Osijek 130 - 140 Trbovlje 92 - 100.

Beograd. Vojna škoda 352.75 - 354 (353), za december 356.50 - 357.50 (357), 7% investicijsko 71.25 - 72 (71.50), 6% begliške 60 - 60.50, 7% Blair 57 - 58, 7% Drž. hipotekarna banka 67.50 bl., Priv. agrarna banka 218 - 220 (220).

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 11.40, Trbovljeka 12, Alpine-Montan 9.90. (V predborzi): Ruše 7, Sečeraha 16.

Blagovna tržišča

HMELEJ

+ Zatec, 4. oktobra. Nakupovanje je nadalje živahno pri čvrsti tendenci. Cene se gibljejo med 1650 in 2050 Kš. Kmalu bo 90% letošnjega pridelka prodanih. - Te dni se je v Pragi vršila ponovna konferenca zastopnikov političnih strank, kmetijskega ministertva in kmetijskih svetov, kakor tudi predstavnikov organizacij hmeljarjev. Na tej konferenci se je znova razpravljalo vprašanje ureditve hmeljske trgovine. V bližnjih dneh se bo o načrtu za ureditev hmeljske trgovine, kakor tudi o predlagani hmeljski nakupovalni družbi, ki naj bi vodila vso hmeljsko kupnjo, razpravljalo tudi v navzočnosti pivovarniške industrije in hmeljske trgovine.

ZITO.

+ Chicago, 4. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 96.25, za maj 96.75; + Winnipeg, 4. oktobra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 75.25, za december 75.8750, za maj 81.25.

+ Ljubljanska borza (4. t. m.) Tendence za žito nespremenjena. Nudi se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): baška 79/80 kg po 162.50 - 165; baška, 80 kg po 165 - 167.50; koruza (po navadni tarifi): stara siba za oktober po 150 - 152.50; nova umetno sušena s kvalificirano garancijo po 122.50 do 125; moka: baška 200 po 260 - 265; banatska 200 po 265 - 270.

+ Novosadska blagovna borza (4. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednje-baška in gornjebaška 112.50 - 115; okolica Sombor, eremka, južnobaška 110 do 112.50; baška ladja Tisa 122 - 124; ladja Bezej 121 - 123; slavonska 112 - 114; gornjebaška 115.50 - 117.50; južnobaška 110 - 112.50; baška, banatska, ladja 120 - 122; Oves: baški, eremski, slavonski 65 - 67.50; banatski 62.50 - 65; - Rž: baška 107.50 - 110; - Jčmen: baški, eremski 65/66 kg 104 - 106; jari, 67/68 kg 130 - 122.50. - Koruza: baška in baška okolica Sombor 83 - 85; banatska 80 - 82; eremka paritela Indija 83 - 85; baška nova, sušena 65 - 67; za december - januar 58 - 60; baška, nova, sušena 62 do 64; eremka, nova, sušena 65 - 67. - Moka: baška, banatska (v oklepajih eremka, slavonska) 200 in 200kg 190 - 210 (187.50 - 197.50); 200 - 170 - 190 (167.50 do 177.50); 200 - 150 - 170 (147.50 - 157.50); 200 - 125 - 145 (122.50 - 132.50); 200 - 110 do 115 (107.50 - 112.50); 200 - 105 - 110 (105 - 110). - Otrbi: baški in eremski 80 - 82; banatski 77 - 79; baški ladja 83 - 85. - Fižol: baški beli 140 - 142.50.

+ Budimpeštanska termiska borza (4. t. m.) Tendence slaba. Pšenica: za oktober 15.29 - 15.30, za marec 16.40 - 16.41; koruza: za maj 10.08 - 10.10.

BOMBAZ

+ Liverpool, 3. oktobra. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za oktober 6.68 (6.6), za december 6.64 (6.61).

+ Newyork, 3. okt. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaji: loko 12.40 (12.50), za december 12.22 (12.30).

Novosadski župan v preiskavi

Novi Sad, 1. oktobra. Proti novosadskemu županu dr. Brani-slavu Boroti se je po nalogu bana dunavske banovine, Dobrice Matkovića, uvedla disciplinarna preiskava.

Po starem mestnem statutu, ki izvira v svojem bistvu še iz časov madžarske uprave, je bil mestni župan pravi uradnik, seveda prvi, z redno plačo in pravico na pokojnino. Z novim zakonom o mestnih občinah je stopil iz veljave tudi novosadski mestni statut in dr. Borota danes ni več župan, »gradonačelnik«, pač pa opravlja po »predsednika« novosadske mestne občine, ali seveda brez pravice na plačo in pokojnino. Dr. Branišlav Borota je bil vse do leta 1923, do svojega prihoda v Jugoslavijo, v aktivni službi madžarske vojske kot sodni kapetan, potem pravni referent novosadske borze in naposled župan občine novosadske, pa se mu očitja, da so se mu vsa leta aktivne vojne službe v Madžarski in službovanja pri borzi štela za pokojnino obenem z njegovimi županskimi leti. Nadalje se trdi, da brezpravno uporablja doktorski naslov, češ, da ga ni nostrificiral, in se celo sumi o njegovem jugoslovenskem državljanstvu. Disciplinarna preiskava ima nalogo, da poleg strogo občinskih stvari, za katere je bivši župan odgovoren, razčisti tudi vsa ta vprašanja.

Nekako pred mesecem dni je po banovnem nalogu banski svetnik Milan Vujčić pregledal mestno občinsko upravo in ob tej priliki ugotovil razne nepravilnosti, zaradi katerih se je moral zaslizati mestni župan. Na podlagi pregledovalčevega poročila je ban potem odredil, da se uvede disciplinarna preiskava proti dr. Boroti. Za najtežji očitke proti bivšemu županu se smatra ugotovitev, da se knjige v davčnem oddelku mestne občine, ki opravlja tudi posle državne davčne uprave, celih 15 let niso zaključevale in da župan ni pregledoval tega oddelka, da bi to izrecno določa mestni statut. V davčnem oddelku so se dogajale razne nepravilnosti, s katerimi se se bavila tudi redna sodišča in so bili krivci obsojeni. Pred sodiščem se je tedaj ugotovilo, da so bile te nepravilnosti mogoče pred vsem zaradi pomanjkljivega nadzorstva. Predmet disciplinarne preiskave so tudi neka plačila iz cestnega fonda, ki si jih je župan dal izplačati.

Preiskavo vodi dr. Boroti vodi banski svetnik Milan Vujčić in banska uprava bo o izidu preiskave poročala ministertvu notranjih stvari.

Ze pregledovanje mestne občinske uprave po posebnem banovinskem pregledovalcu je vzbudilo v novosadski javnosti razumljivo pozornost, še znatno večje zanimanje pa vzbuja sedanja disciplinarna preiskava. Ves Novi Sad govori samo o tem senzacionalnem dogodku. Današnji tukajšnji »Jugoslovenski Dnevnik«, kateremu je na čelu narodni poslanec dr. Fedor Nikić, piše o njem dobesedno tako-le: »Kolikor smo obveščeni, je dotedanje preiskavo gradivo toliko kompromitiralo, da g. dr. Borota, zlasti v pogledu njegove nacionalne prošlosti, da vsa patriotična javnost pričakuje z upravičenim ogorčenjem, da se g. dr. Borota postavi na svoje mesto... - Vaš dopisnik pa je vse to zabeležil le kot nepristranski opazovalec in kronist. Stvar je namreč vendarle nekam čudna, da bi bil nogbi teli nekdo celih deset let obče spoštovan človek v Novem Sadu, celo mestni župan več let, in uživati zaupanje občinarjev in oblasti, ne da bi se bilo vprašalo, kdo je in kaj je in kakšno je njegovo župansko dejanje in nehanje. Sodba naj pride pač šele po izvršeni oblastveni preiskavi!

Na obrtni razstavi v Kranju

Sloves „kranjskega velesejma“ potrjen - Uspeh je razstavi zagotovljen - Velik obisk in zanimanje

Kranj, 4. oktobra.

Ko je pred letom »Skupno združenje obrtnikov v Kranju« organiziralo prvo obrtno razstavo v dravski banovini sploh, se prireditelji sami niso zavedali, kako pomembni in važni gospodarski instituciji polegajo podlago. Pomen in potreba kranjske, odnošen v bodočih letih gorenjske razstave se že danes kaže v dovolj jasnih obrisih.

Idejnih motivov, ki so privedli do prve kranjske obrtne razstave, ni ravno najlažje dojeti. Morda so se obrtniki poslužili razstave iz reklamnih ozirov, ker so drugi načini izčrpani, morda so videli v razstavi novo pogonsko silo in vzpodbudo za uspešen napredek in ustvarjanje, ki naj predvsem teži za tem, da javnost in kupujejo občinstvo vidi, kaj zmore naš domači obrtnik.

Ako se bodo bodoče kranjske obrtne razstave vzdržale vsaj na začetni višini, bodo pomenile odlično izpričevalo sedanji obrtniški generaciji, ki je v času velikih težav in splošne stagnacije pokazala, da kljub vsem oviram in naporom, da z mladostno močjo zmaga na poti do uspehov. - Pa tudi bodočim mlajšim obrtnim generacijam bodo kranjske obrtne razstave vzgled intenzivnega snovanja kranjskega obrtništva.

Letošnja razstava kaže, da so si razstavljalci že pridobili potrebno izkušnost. Na razstavišču, ki letos obsega vse prvo nadstropje Majdičevega mlina v izmeri nad 1000 kv. metrov, vlada ves čas živahno vrvenje. Če je obisk manjši čez dan, se poveča proti večeru. Prve tri dni je razstavo posejeto nad 2000 ljudi, dalje več šol. Ravnetelj Dular je v ponedeljek povabil razstavjalce, naj razstavijo tudi v Ljubljani.

Kratek pregled! Ko si takoj pri vходу v Majdičev mlino odšel 3 Din vstopnine, imaš priliko, da si dušo prav krepko privežeš z najboljšimi in najfinjšimi narezki, klobasami in hrenovkami dveh priznanih kranjskih mesarskih podjetij Ostermana Mihaela in Jeršina Ivana, katerih raznovrstni mesni izdelki, izdelani z vsemi modernimi pripomočki in stroji, nič ne zaostajajo za ljubljanskimi. - Za kruh in obilico podobnih dobrot je poskrbel pek Franc Tepina iz Strazišča, vino in likerje (pridelek trvdke Jakovac-Jastrebarsko) pa toči Brulc Franc, gostilničar pri »Zlati ribici« - V teh prostorih v pritličju se obiskovalci razstave v vselem razpoloženju kaj radi mude in ostajajo pozno v večer. Taki, ko pridejo v prvo nadstropje, te iznenadi okusno in z vsemi sladkostmi založena izložba tovarne Adolf Kern, za katero se vsi obiskovalci posebno zanimajo in zlasti hvalijo »Mia« lešnikovo čokolado in »Adria« deserte. Poleg Kerna razstavlja elektrotehnični material, radio-aparate, raznovrstne lestenice in elektromotorje znana elektroinstalacijska kranjska trvdka Franc Janša, ki skrbi tudi za godbo na razstavišču. Raznovrstne tapetniške izdelke v modernih oblikah kaže tapetnik Bernard Maks. Veliko zanimanja vzbujajo elegantne damске torbice, aktovke, nahrbtniki in drugi usnjejni galanterijski izdelki, ki pomenijo za Kranj novost in katere izdeluje v veliki množini Šipic Miha. Trvdka Janko Mišič zelo poučno in nazorno razkaže v lepo opremljeni izložbi svoje puškarske izdelke. Tam vidiš, kako iz navadne jeklene nalice nastaja po primenu obdelavi čez puške, ki je obenem s kopitom vred vse domače delo. - »Gorenjske združene mlečarne« s centralo v Naklem razstavljajo svoje najraznovrstnejše, že povsod poznane mlečne izdelke, katere obiskovalci radi kupujejo.

Izmed vrtnarjev razstavljajo letos le P. Erman, ki je napravil na razstavi majhen vrtniček. Nekdo v Kranju tako dobro zastopano in slovečo domačo usnjarsko industrijo zastopa trvdka Leopold Zupan, ki je edina izmed domačih usnjarn obdržala svoje pozicije in se krepko razvija. Obstoja 36 let, ustanovil jo je letos umrl Zupan, oče sedanjega lastnika. Poleg raznih vrst navadnega kakor tudi finega usnja se ta edina domača usnjarna na Gorenjskem posebno odlikuje po izdelavi prvovrstnih kruponov za podplate. Svoje izdelke izva-

Skupščina ljubljanskih planink

Ljubljana, 1. oktobra

V nedeljo je imel steg planink redno letno skupščino. Ze mnogo pred pričetkom so se mlade planinke v krogih začele zbirati v Zeleni dvorani Uniona. Vladovalo je živahno vrvenje, ko so planinke obujale spomine na tabore, pele in plesale razna narodna kola. Tik pred skupščino so se s svojimi starešinami v sredi fotografirale.

Nekaj minut po pol 11. je gospa Vida Novakova otvorila skupščino in pozdravila vse goste in planinke. Skupščina je se navela vdanostno brzojavko Nj. Vel. kraljici Mariji za zagotovilo, da bojejo planinke iz svojih vrst vzgajati delavne žene in dobre bodoče matere. Nato je g. starešina govorila o skavtski ideologiji. Akademikarke-planinke so dale tudi iniciativno za dom akademikar. Prihodnje leto se bodo udeležile vseslovenske jamboreje v Varšavi. Tam bodo nastopale v naših narodnih nošah, plesale naše narodne plesne in tako kazale vsem naše lepe narodne običaje.

Stegova načelnica s. Miša Guličeva je orisala trud vestne stegove uprave, da naredi iz stega urejeno in enotno organizacijo. Kljub zaprekan (pomanjkanje lokalit), je to uspelo. V preteklem poslovnem letu je bila glavna naloga tehniškega vodstva ustvariti trdne temelje, na katerih bo lahko steg v bodočih letih vedno bolj rasel. Kljub temu, da večanje stega ni bil glavni cilj, je število zrastle od 50 na 80. V novo smer je stopil steg, ko je svoje delovanje razširil iz mesta na periferijo in ustanovil med letom v Dravljah novo edinicno. Dalje je poročala stegova načelnica o stegovih prireditvah. Za božič so posamezne edinice obdarovale skupno okoli 70 revnih otrok. Pomladi so se članice udeležile kuharske tečaja, ki ga je za planinke priredila Zveza gospodinj s posebnim ozirom na taborne možnosti. Kmalu nato se je vršil kratek tečaj za prvo pomoč. Ena izmed prireditev je bila še proslava Jurjevega dne. Glavna pa stegov tabor. Čudovito dobra volja in prisrčnost med planinkami ter slovesnost razvija prapora bodo ostale planinkam trajno v spominu. Glavni zunanji

žar po vsej državi. Fajfar Andrej s Podbrezja je pokazal s svojo lepo, moderno spalnico, da tudi že na deželi znajo napraviti kaj imenitnega. Starešina kranjske mizarske trvdka K. Ažman je letos razstavila nad vse elegantno, zelo posrečeno in brezhibno izdelano jedilnico iz palisandrovega lesa, ki vsem ugaja. V zelo lepo opremljenem prostoru nam Pollak Jurij, mizar s Farovski loke, prikazuje nove vzorce moderne pohištvene opreme. Poleg kuhinje razstavlja sprejemno in dnevno sobo iz orehove korenine v najmodernejši izvedbi. Vse tapetniške zares okusno in moderno napravljene izdelke v različnih vzorcih je tako pri Pollakovemu pohištvo, kakor tudi pri drugih mizarjih prvovrstno izdelal Viktor Tonec.

V lepo opremljenem prostoru kažejo krojači: Bedene Stanko, Beguš Joško, Kozelj Franc, Novak Josip, Šorn Anton, Vidmar Franc in Zupan Ivan svoje prvovrstne izdelke in predvsem poudarjajo prednost ročnega dela pred tovarniškim. Prav tako razstavljajo svoje ročne izdelke čevljarji: Grašič Ignac, Kokalj Joahim, Krstan Peter, Perčič Janko, Rant Josip, Ribič Andrej, Vidic Andrej in Stibel Jakob. Kranjski slikar Matija Bradaska je razstavil tri slike: Kranj iz l. 1800, Madona in Srce Jezusovo.

Pečar Vinko Oselj razstavlja praktičen številnik ter kmečko krušno peč; ključavničar Bitenc Ivan kaže ogrinja za štečilnike, vrtna vrata in razne praktične predmete iz svoje stroke; Mohor Tone, slaščičar, rad posreže z vsemi sladkimi dobrotami vsakomur. Janko Zupan je postavil v razstavo moderno jedilnico iz orehove korenine, poleg nje pa lepo kuhinjsko opremo in otroško sobo. - Precizne tehnične, ročno delo, razstavljata Stanko Pesjak. Razne praktične novosti ima poleg njega ključavničar Čamernik Franc.

Med razstavljenim pohištvom, ki je na različnih krajih porazdeljeno, pa prav vidno, presenetljivo in ugodno vpliva na obiskovalce razstave kar najbolj dovršeno izdelano pohištvo mizarske trvdke Kos Anton - Klanec, ki je letos razstavila prekrasno, brezhibno izdelano gospodovo sobo (omara, pisalna miza, miza) iz izbrane orehove korenine (mazer) elegantno sodobno spalnico iz kavkasskega oreha (9 kom.), zelo primerno dekorirano ter zelo posrečeno jedilnico iz javorjevega lesa za kmečko sobo in v domačem gorenjskem slogu, ki je bila takoj prodana. Kosovi izdelki na razstavi močno učinkujejo. Domača kemična tovarna »Kik« razstavlja različne kemične predmete za čevljarstvo in gospodinjstvo. Konjčič Franc, keramik iz Strazišča, pa svoje raznovrstne keramične izdelke, kipe, palčke itd. Razstave se udeležujeta tudi tiskarni.

Zelo uspešno se je uveljavila mizarska trvdka Wendling Jurij, ki letos prvič razstavlja, a zato toliko boljše in posrečene. V naravnost odlično dekoriranem prostoru nam prikazuje na eni strani tip moderne, dragocene spalnice iz korenine domačega oreha (11 kosov) z vso opremo ročnih del domačega izvora, na drugi strani pa tip zelo okusno in skrbno izdelane sodobne prav cenene spalnice iz mehkega smrekovega lesa (9 kosov) z vezanimi ploščami in pleskano. Wendlingovi izdelki se odlikujejo po praktični izvedbi, lepoti in cenenosti. Kolar Dolenc Jože z Strazišča razstavlja vozčke, otroške sani,

Rumena mrzlica premagana

Strašni morilki v tropskih deželah je odzvonilo

Ravnatelj Pasteurjevega zavoda v Tunisu dr. Nicolle je sporočil francoski akademiji znanosti, da je odkril cepivo proti rumeni mrzlici. V francoski vzhodni Afriki so s tem cepivom v teku treh mesecev cepili preko 3000 ljudi in po uspešnih cepiljenjeh je generalni guverner proglasil te cepiljenjeh za obvezno. Učinek cepiva traja vse življenje.

Nicollovo odkritje je eno največjih v zgodovini medicinske vede. Desetletja je skušala moderna medicina odkriti vzroke in lek za strašno morilko tropskih krajev, rumeno mrzlico, ki zahteva še danes vsako leto tisoče in tisoče človeških življenj. Vsi napor so bili dolgo zaman. Sicer je že davno tega učeni čudak dr. Finley trdil, da povzročajo to bolezen komarji, ki prenašajo prave, mikroskopsko majhne povzročitelje, toda svet se je Finleyevim trditvam smejal, in to tem bolj, ker se je celo veliki Pasteur zaman prizadeval, da bi odkril te povzročitelje.

Tedaj se je zgodilo, da je rumena mrzlica v Havani zahtevala hektombe člove-

skih življenj. Američani so poslali takrat pogumnega bakteriologa, majorja Walterja Reeda v kubansko prestolnico, da bi rešil skrivnost grozovite bolezni. Cele mesece se je Reed s svojimi asistentoma Carolom in Lazearjem trudil, da bi prišel tej skrivnosti do dna. Tedaj so se možje odločili za drzen poskus. Če ima Finley prav, se bo pokazala krivda komarjev pač še najprej s tem, da se dajo po njih opikati. Najprej bi se jim ponudil Carol, potem Lazear, končno Reed. Sklepu je sledilo dejanje. Carol je obelil nekoliko dni pozneje, sledil mu je Lazear, Reeda samega pa sta oba bolnika s težavo prepričala, da je bo. lje, če ostane zdrav, ker je treba dokazni postopek še dopolniti. Požrtvovalna raziskovalca sta po ganljivi skrbi Walterja Reeda končno ozdravela. Kot nato so se vsi trije lotili novih poskusov.

Reed je zgradil majhno hišo, katere edini prostor so s tako gostoto mreže, da bi ne mogel noben komar skozi, razpoloviti. V prvi oddelek so dali pogumnega moža, ki se je sam ponudil za eksperiment, neke-

ga Moreauja, in kakšnih 30 moskitov. V drugem oddelku so bili trije možje brez moskitov. Moreau je obelil kratko nato z vsemi simptomi rumene mrzlice, ostali trije so bili zdravi. Tako so dokončno ugotovili, da je rumena mrzlica kriv komar iz vrste, ki jo znanost imenuje »Stegomya«. Čuden slučaj je hotel, da je Reed, ki se je dolga leta igral z moskiti za življenje in smrt, umrl pozneje za vnetjem slepiča. Njegovo delo pa je bilo podlaga za raziskovanja, ki so se zaključila sedaj z zmago nad strašno morilko.

Tričetrtinski plašč

Pod njim obleka iz poslikanega blaga

Karel Baedeker

Ob 75letnici smrti utemeljitelja znanih vodičev

Te dni je minilo 75 let, odkar je umrl Karl Baedeker, ki je postal s svojim imenom cel poj. V njem se združita hrepenenje po potovanjih in zanesljivo znanje na svojevrstnem način, male, rdeče Baedekerjeve knjižice so danes po vseh kontinentih doma.

Ze davno pred temi knjižicami so bili vodiči skozi zanimivosti tujih dežel in krajev, a uporabnosti in predvsem jedrnatosti že prvih Baedekerjevih knjig ni dosegel nobeden. Prva rdeča knjižica je izšla leta 1829, in je bila namenjena obiskovalcem mesta Koblenza. Tiste stare prve izdaje so v današnjih dneh pravi dokumenti svojega časa. Kako zgovoren je n. pr. stavek iz vodiča skozi Italijo iz l. 1842, ki pravi k poglavju o italijanskih hotelih sledečo: »Človek naj predvsem postavi pogoji, da

dobi postelj samo zase.« Lep je tudi stavek iz vodiča skozi Hamburg: »Tujec naj vrže pogled tudi v javna plesišča v mestu in zunaj njega, čeprav jih dostojna družba ne obiskuje.«

Prve rdeče potovalne priročnike je Karl Baedeker sam napisal, svoje znanje in dejstva si je tako rekoč »pripotoval« sam. Danes sodeluje pri novi izdaji pač cela armada strokovnjakov za posamezna poglavja, domačinov iz opisanega kraja ali dežele, in potovalcev, ki prekontrolirajo z lastnimi nogami, očmi in ušesi rokopis tudi po večkrat, preden dobi svojo končno do skrajnosti stisnjeno, a vendar izčrpano obliko. Potnik, ki se ravna potem po vodiču, ima le redkokdaj priložnost, da bi mu očital kakšno netočnost ali pomanjkljivost.

Rivaliteta v rumunski vladi

Zgoraj na levi rumunski zunanji minister Titulescu, ki je izpadel iz novega bu-kareškega kabineta; spodaj na desni ministrski predsednik Tatarescu

Žrtev znanosti

Kakor poročajo iz Pariza, so morali tam petič v dveh letih operirati bivšega šefa laboratorija za fiziologijo občutkov, prof. Jacquesa Rislerja.

Znani francoski učenjak je preizkušal učinke raznih svetlobnih in žarinskih energij na bacili tuberkuloze. Ugotovil je, da bi se dala ta nevarna klica v resnici uničevati z različnimi žarki. A pri tem se ga je lotila huda bolezen »radiodermatitis«, ki so ji že prej postali žrtev mnogi radiologi. Pri tej bolezni se koža najprej na raznih mestih vname, potem se pojavijo tvorbi, tkivo začne razpadati, ne da bi bila kakšna pomoč zoper to. Čisto podobno bolezen so, kakor znano, občutili mnogi raziskovalci, ki so se bavili z Röntgenovi mi žarki.

V naši dobi se takšne bolezni lotijo ljudje le v prav redkih primerih, samo tedaj, če se zanemarjajo zaščitni ukrepi zoper nevarne žarke ali če se žarki uporabljajo v prehudih količinah. Ironija usode je hotela, da je baš prof. Risler, ki je bil med odkritelji primernih zaščitnih pripomočkov zoper nevarne žarke, sam postal tudi njih žrtev.

Volkovi na poljsko-ruski meji

S poljsko-ruske meje poročajo, da so postali volkovi pravcati nadloga ondotnega prebivalstva. Ze zdaj, ko se ni pritisla zima, napadajo v velikih čredah obmejne kraje, iz katerih si domačini ne upajo da- loč od hiš, da ne bi padli kot žrtve lačnih samogoltov. Zato so obmejne oblasti dovolile uporabljati proti volkovom granate, s katerimi razpolaga zlasti vsaka obmejna straža. Čeprav se zdi na prvi pogled, da je to nemogoč način zatiranja volčjih tolpe, vendar je res, da se le tako pride ne-nasitnim zverem v okom.

Nov ruski letalski rekord

Komandantu letala »RD« Gromovu je centralni izvršni odbor zvezs ruskih republik podelil naslov »junaka sovjetske uni- je.« ker je postavil nov svetovni rekord z vztrajnostnim poletom 75 ur na daljavo 12411 km. Ostalo posadko tega letala so odlikovali z Leninovim redom.

Stoletne ženske

V Parizu je več stoletnih žensk nego moških. Uradna statistika navaja tam 84 žensk, ki so že celo stoletje na svetu, in samo 35 takšnih moških. Med možmi sta dva samca, eden je poročen, 29 jih je vdovcev ali ločencev, o treh pa ne ve statistika v tem pogledu ničesar povedati. Med ženskami je 12 neporočenih, 1 je poročena, 67 pa jih je vdov ali ločencev.

Spomenik kralju Petru v Parizu

Pariški »Jour« piše, da bodo v najbližji bodočnosti v Parizu odkrili spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Spomenik je zamišljen kot simbol francosko-jugoslovenskega prijateljstva. Stroške bosta delila Liga za vojne begunce in jugoslovensko poslanstvo v Parizu. Spomenik je že izdelal francoski invalid kipar Real de Sarthe.

Kdo je ugrabil Lindberghovega sina

Nihče drugi kakor Hauptmann, ki je osebno splezal po lestvi v otrokovo spalnico

Zadnje vesti iz Chicaga poročajo, da je policija po dolgotrajnem iskanju iztaknila Williama Denisa. Pokazali so mu fotografije Hauptmanna in Denis je v slikah spoznal moškega, ki mu je v noči ugrabil Lindberghovega sina pomagati črpati benzin za avtomobilsko vozilo. V vozu je po izpovedi pričel sedela plavalasa ženska, ki je držala v naročju sumljiv zavitek.

Poleg tega so prijeli še nekega drugega moškega, ki je bil v neposredni zvezi s Hauptmannom, ko je ugrabil Lindberghovega prvorojenca. Zasliševali so ga nepregoma 36 ur. V začetku je tajil, potem pa je priznal, da je pomagal držati lestev, po kateri so splezali ugrabitelji k oknu vile v Hopewellu. Po lestvi je splezal Hauptmann v sobo, kjer je ležal otrok in ga je prinesel iz vile. Moški, ki je držal lestvo, priznava, da je prejel tudi del odkupnine. Po njegovi izpovedi so ugrabitelji takoj po ugrabljenju sklenili, da bodo otroka umorili, kar se je tudi zgodilo. Na podlagi teh

razkritij bo zdaj razširjena obtožnica proti Hauptmannu tudi zaradi umora in zločinov bo prejel zaslužen kazni.

Kakšna daljava je „streljaj“?

Ze od pamtveka se pripravajo deželne uprave Pruske, Meklenburške in Lübecke o vprašanju, kolikšna daljava je prav za prav »streljaj«. Do rezultata ne pridejo.

Krivo je tega spora Ratzeburško jezero, ki je na tromeji teh dežel. Pravico do ribarenja v tem jezeru ima Pruska, samo »streljaj« okrog Domskega otoka mesta Ratzeburga, ki leži na meklenburških tleh, smejo ribariti Meklenburžani, ki se te pravice tudi izdatno poslužujejo. To pravico ima mesto zapisano v starih listinah. Težava je le v tem, da nihče ne ve povedati, kolikšen je streljaj in se tako neprestano ponavljajo prepiri.

300. obletnica alzaške priključitve k Franciji

Te dni so slavili v Franciji 300 letnico alzaške priključitve k republik Franciji. Ob tej priložnosti so korakali po ulicah vojaški oddelki v slikovitih starih uniformah

Elektrika izdala zločinca

Skrita fotoelektrična celica je opazovala in zabeležila, kako je morilec usmrtil svojo žrtev

V trezornem prostoru Carelove banke v New Yorku so našli tik pred mogočno oklopno blagajno bankirjevega sina Rogera Carelo s strelom v glavi mrtvega. Prvo domnevo, da je izvršil samomor, je morala takojšnja preiskava odkloniti. Bilo je očitno, da gre za umor. Toda kdo ga je umoril? Vlomilci, ki so vdrli slučajno v istem trenutku v zakladnico, ko se je mla- di Carel po opravih mudil tam? Tako so domnevali detektivji, toda še isto uro jim je tiha priča krvavega dogodka izdala morilca.

Ta priča ni bil človek, temveč misleč stroj z vse ostrejšimi očmi in vse zanesljivejšim spominom, nego ga ima človek. Ta priča je bila v majhni škaticli zaprt svetlobna električna stanica, ki je v skritem kotu prežala in budno opazovala vsa- kogar, ki bi prišel v podzemlje. Okoli oklopne blagajne so bila v nevidnih vdol- binah majhna zrcala, ki so odsevala vse- naokrog nevidne žarke infrardeče žarnice. Kdor bi prešel te žarke s svojim telesom, bi v istem trenutku prekinil električni tok, ki teče skozi svetlobno električno stanico, oko in možgane tega umnega varovalnega stroja. V istem hipu bi se sprožila signalna naprava, ki bi čuvala v banki opozorila, da v trezorju nekaj ni v redu, v istem trenutku pa bi se sprožili

tudi zaklopi več neopaznih fotografskih aparatov, ki so bili v zvezi s fotoelektrično stanico.

Ko so po umoru mladega Carela na alarm signalne naprave prišli čuvalji v trezor, niso morila nikjer več našli, našli pa so potem njegovo sliko na razvitih ploščah skritih fotografskih aparatov. Vsi so v tej sliki spoznali Carelovega bratrance, nekega dr. Shorta, ki po predložitvi tak- šnih dokazov sploh ni skušal svoje krivde utajiti in je takoj tudi priznal, zakaj je vse storil.

Carel je bil zaročen s neko Mehličanko, ki je študirala na visoki šoli v Zedinjenih državah. Poroka bi se morala vršiti v kratkem, toda v zadnjem času je stopil dr. Short vmes in je dekle tako premočil, da ni več vedela, da-li ljubi njega ali svojega zaročenca. Carel je to vedel, vendar pa ni prekinil niti svojih zvez z njo, niti s Shortom. Še nekoliko dni prej so bili vsi trije na skupnem avtomobilskem izletu. Usoda dne je Short prišel h Carelu, ki je imel baš nekaj opravka v trezorju in ga je povabil s seboj. Tu v samotnem podzemlju, pred zaklopno blagajno, je Shortu prišla nenadna misel, da bi se svojega tek- meca iznebil in je to tudi storil. Ni pa vedel, da ga je že ob vstopu fotografska le- ča posnela na ploščo.

Proces za 143 milijonov dolarjev

Ameriški sleparski žid Samuel Insull pred sodniki

V Chicagu se je začel proces proti 64- letnemu bivšemu ameriškiemu »kralju elek- trike« Samuelu Insullu. Obravnava vodi zvezni sodnik James H. McKerson. Proces bo trajal predvidoma tri mesece in med po- tekanjem obravnave bo zaslišanih nad 200 prič. Sodišče pa bo pozvalo poleg njih še vrsto strokovnjakov, ki pregledujejo bilan- co 34 tvrdk obsegaajočega Insullovega kon- cerna.

Samuelu Insullu očita obtožnica, da je poneveril 143 milijonov dolarjev. Te pone- verbe ni kriv sam, maverč so kot skrivci na zatožni klopi tudi mnogi direktorji njegovih podjetij, po številu 16 mož. Vsi ti so s kaznivimi manipulacijami potvar- jali bilančne zaključke in oškodovali in- vestitorje v Insullovih podjetjih za ogrom- ne vsote.

Največja kazen, ki lahko doleti Insulla za poneverbe in sleparije, katere mu jih očita obtožnica, je 125 let ječe in četr- milijona dolarjev globe. Z Insullom sta so- obtožena tudi njegov sin in ravnatelj Fiel- dovega muzeja za raziskovanje zgodovine, Stanley Field. Poleg njih sedita na zatož- ni klopi tudi najozja Insullova sodelavca Harold Stuart in Edward Doyle.

Tik pred začetkom procesa je podal In- sull izjavo, da je popolnoma brez premo- ženja. Dejal je, da je zastavil celo dragulje

svoje žene, da bi pomagal podjetju na no- ge. Kljub temu ni mogel rešiti električnega trasta, ki se je končal s svetovno senza- cionalnim polomom.

Samuel Insull prihaja v spremstvo prijateljev skozi vrata kaznilnice in na- stopa pot v justično palačo k obravnavi

Smrt zaradi padala

Francoski rekorderski letalec Gustave Lemoine se je ubil pri Amiensu, ko je odskočil iz aeroplana s padalom, ki se ni odprlo

Katastrofa v megli

Parnik »Biarritz« je odkril te dni na poti v Boulogne v bližini Bostona ostanke raz- bitega letala, kmalu nato pa je posadka potegnila iz morja sedem trupel, ki so pla- vala na vodi. Trupla so prepežali v Bos- ton, šele potem so nadaljevali svojo vož- njo proti cilju.

Poizvedovanja po usodni katastrofi so do- gnala, da so na angleškem letališču v Croydonu ujeli SOS klice na pomoč, ki pa so nenadoma onemeli. Očitno je, da radio- telegrafist ni imel več priložnosti klicati na pomoč, ker je oddajni aparat tako hitro območnil. Niti toliko časa ni imel, da bi navedel pozicijo katastrofe in provenienco aeroplana.

Nesreča nad Rokavskim prelivom se je primerila okoli 10. ure zvečer. Nekaj kapitan pripoveduje, da je v tem času razločno slišal brnenje motorja, ki je potem nena- doma utihnilo. Zdi se, da je moralo le- talo treščiti v morje iz precejšnje višine. Med mrtvimi sta dve ženski, po državni pripadnosti pa so bili trije potniki Angle- ži, trije Francozi in en Američan.

140 prebivalcev — 127 letal

V Newcombu pri nedavno pogorelem mestu Nomeju na Aljaski živi samo 140 ljudi, a med temi jih ima 126 svoje letalo, eden med njimi celo dve. Čeprav je vasica zelo primitivno urejena, so njeni prebival- ci vsi bogataši. To so Američani, ki se udejstvujejo uspešno s iskanjem zlata in obiskujejo čisto svojo ameriško domo- vino.

Zlata ura Benjamina Franklina

V neki zastavljalnici v Filadelfiji so pred kratkim odkrili zlato uru Benjamina Franklina. Uro je podelil Franklinu angle- ški pisatelj David Hartley. Ura je velika mojetrovina francoskega urarja L'Epineja, ki je izdeloval ure tudi za dvor Louisa XV. in XVI. Kdo je prinesel uro v zastav- ljalnico, niso mogli dognati, čeprav so to dolgo poizvedovali.

Konec italijanščine na Malti

Jezikovni boj na Malti je začel raz- bojevan. Od ponedeljka dalje je italijan- ski jezik na vseh malteških sodiščih iz- ključen. Tudi italijanske napise na Malti so zamenjali z angleškimi in malteškimi. Uradni jezik na Malti je zanemarljivo malteški. Londonski listi pišejo, da je uganjale pro- pagando za italijanski jezik na Malti na- ravnost smešno majhna skupina italijan- skih priseljencev. Britski kolonialni mini- ster je izjavil, da je pri nedavnem štetju na Malti vpisalo italijanščino kot materin- ski in občevalni jezik samo 767 za poroto primernih oseb, dočim šteje Maltta 233.000 prebivalcev.

Naročite — čitajte „LJUBLJANSKI ZVON“

A NEKDOTA

Francoski cesar Franc I. je poslal svo- jega bibliotekarja Bautreja v Španijo, da bi študiral ondota knjižnice. Knjižničar je bil izmenaden posebno v Escorialu. V ravnateljstvu knjižnice pa je spoznal moža, ki se je odlikoval po naravnosti, kapitaletnem nepoznanju učenih stvari. Ko je bil Bau- truj predstavljen španskemu kralju in ga je ta vprašal, kako mu je bila všeč knjižni- ca v Escorialu, je rekel: »Velikanstvo, to je sijajna zbirka. Njen vodja pa je pose- ben mož, ki gotovo zasluži, da ga napra- vite za finančnega ministra.« — »Kako to menite?« je začuden menil španski kralj. — »Tako,« je odvrnil Bautre, »ker si mi prilastil nobenega zaklada iz naštevanih knjig, ki so pod njegovim nadzorstvom, menim, da bi mu lahko z mirno vestjo za- upali državne finance.«

VS AK DAN ENA

»Kaj pa jogaš? Ali ti morem pomagati?«
»Da gospod, prosim vas, splezajte na drevo in mi prinesite žogo, ki je obitčala gori.«

SPORT

Jubilejni dnevi 15letnice Hermesa

Nogometni turnirji v soboto 6. in nedeljo 7. oktobra

Jutri se prične drugi del jubilejnih svečanosti našega agilnega Hermesa. Drugi del jubileja je združen z velikim trodelnim nogometnim turnirjem, na katerem sodelujejo najboljši ljubljanski klubi.

Vsako izmed sportnikov, ki pozna življenje in delovanje naših klubov, bo brez dvoma priznal našemu Hermesu odlično mesto, ki ga zavzema v vrstah našega sporta. Razvoj in napredek Hermesa je tesno združen s splošnim napredkom našega sporta, ki se je posebno v zadnjih letih povzpelo na zavidljivo višino. Hermes je vzgojil skoraj celo generacijo naših najboljših in najpomembnejših sportnikov. Med drugimi je s svojimi dirkalnicami napravami položil takorekoč tudi temelj novemu razvoju motokolesarskega sporta v Ljubljani. Dalje je vzgojil klub elitno ekipo mladih in talentiranih table-tenis igralcev, da o brezštevilnih nogometnih igralcih sploh ne govorimo.

Za vse te in še mnoge druge sportne dobrine smo našemu Hermesu vsi sportniki dolžni res iskreno zahvalo. Dober poset njegovih jubilejnih prireditvev bo le

skromen del priznanja za njegova vsestranska nesebična sportna dela v korist in napredek našega sporta.

Definitivni program in vrstni red sobotnega in nedeljskih turnirjev je:

Sobota 6. t. m. ob 14. (Turnir II. grupe): Prvi par Hermes B : Slova ob 14. ur. Drugi par Triglav : Ilirija B ob 15. ur. Finale zmagovalcev ob 16.15.

Nedelja 7. t. m. ob 9. dop. (Juniorski turnir): Prvi par Primorje jun. : Korotan jun. ob 9. ur. Drugi par Hermes jun. : Ilirija jun. ob 10. ur. Finale zmagovalcev ob 11. ur.

Nedelja 7. t. m. popoldne (Turnir glavne grupe): Prvi par Hermes : Slovan ob 14. ur. Drugi par Ilirija : Reka ob 15. ur. Finale zmagovalcev ob 16.15.

K že objavljenim propozicijam nogometnega turnirja se doda še čl. 9, ki se glasi: V vsakem turnirju smeta moštvi, ki se kvalificirata za finale, izmenjati za finalno tekmo moštvo z največ dvema novima igralcema.

Tekme se vršijo ob vsakem vremenu ter je vstopnina k vsem teknam prav nizka.

Službene objave LZSP

JZSS je sprejel na svoji seji 17. septembra v redno članstvo Slalom klub 34. Ta klub se poziva, da javi svojega delegata v podsežni upravi ter sestavo svojega odbora. Sm. k. Polž se poziva, da predloži dva izvoda klubskih pravil, da plača vpisnino 50 Din, članarino za leto 1934/35 100 dinarjev ter javi sestavo svojega odbora delegata v podsežni upravo, nakar bo predložen JZSS v sprejem v redno članstvo.

Klubi, ki nameravajo v tekoči sezoni gojiti smučarski sport, pa še niso člani JZSS, se naprošajo, da javijo svoj naslov LZSP zaradi navodil važnih informacij. JZSS je odredil za tekočo sezono na podlagi navodil g. ministra za telesno vzgojo poostren zdravniški pregled vseh tekmovalcev, ki mora biti končan do 1. decembra t. l. V svrhu organizacije zdravniškega pregleda se pozivajo za enkrat vsi ljubljanski klubi, da javijo takoj približno število v postev prihajajočega članstva. Vsi včlanjeni klubi se pozivajo, da javijo svojega klubskega zdravnika zaradi sestave zdravniškega sveta.

Termin letošnjih FIS prireditev je določen z naslednjim sporedom: 13. februarja 1935 stafeta, 15. februarja tek na 18 km, 16. februarja skoki v kombinaciji, 17. februarja skoki v konkurenci, 18. februarja tek na 50 km. V tekoči sezoni se bodo dovoljevale le prireditve, ki bodo pravčasno vnesene v sportni koledar. Pozivajo se ponovno vsi klubi, ki svojega programa za tekočo sezono še niso prijavili, da to takoj stori.

Vsi klubi, ki še niso plačali članarine za tekočo sezono, se pozivajo v zvezi s 27. paragrafom JZSS, da takoj poravnajo zapadlo članarino. Položnice za plačilo članarine so bile razposlane. Klubi, ki ne bodo takoj poravnali članarine, se ne bodo mogli upoštevati pri sestavi sportnega koledarja, razen tega bo uprava LZSP postopala proti njim po § 39. stavku prvega odloka. Vsi klubi naj istočasno z naročilom sezonskih tiskovin pošljejo odgovarjajoči znesek po pošti na položnici. Naročila brez nakazila tega zneska se ne bodo upoštevala. Tajnik I.

Službene objave LNP

(Seja p. o. dne 3. oktobra 1934.)

Navzoči gg.: Kuret, Novak, Suhala, Bergant, Jančar, Trpin, Salamon.

V nedeljo 7. oktobra se določijo prvenstvene tekme: v Ljubljani igrisče Reke ob 10. Reka : Jadran. Službojci g. Juvan, vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Igrisče Mladike ob 10. Mladika : Grafika. Službojci g. Petrič, vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Igrisče Jadran ob 10. Slaviša : Svoboda. Službojci g. Kačar, vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Igrisče Slovana ob 15. Mars : Korotan. Službojci g. Malovrh, vsak klub mora postaviti po tri reditelje. — V Čakovcu igrisče Čakovčevega SK ob 15. Čakovčevski SK : Rapid. Službojci g. prof. Jelenc. V Celju ob 15.30 Celje : Svoboda. Predtekma se popoldne ne dovolj, službojci g. Hrastnik. Igrisče Atletik SK ob 14. Jugoslavija : Olimp. Službojci g. Hönemann. V Sevnici ob 15. Sava : Krški SK. Službojci g. Arzenšek. — V Zagorju igrisče Sloge ob 15.30 Slova : Svoboda. Službojci g. Arhar. — V Litiji ob 15. SK Litija : SK Zagorje, službojci g. Glavč. V Hrastniku igrisče SK Hrastnika ob 15. Delavec : Rudar. Službojci g. Dolenc. — V Trbovljah igrisče Amaterja ob 15.30 Retje : Dobrna, dovolj se predtekma. Službojci g. Bostič. — V Domžalah igrisče Diska ob 15. Disk : SK Domžale, službojci g. Salamon. — V Trzinu ob 15. Svoboda : Enakost, službojci g. Padar.

Predložijo se prvenstvene tekme, določene za nedeljo 7. oktobra: SK Maribor : Hermes, Slovan : Slova (obe zaradi proslave Hermesa), Ilirija : Železničar, Gor. renec : Radovljica (ker kluba še nista sprejeta v članstvo JNS), SK Ptuj : Panonija, Gradjanski SK : Drava (v kolikor se kluba drugače ne sporazumeta), vse na poznejši termin.

Določijo se moštva za polaganje sodniških izpitov v nedeljo 7. oktobra na igrisču Ilirije (Stadion) ob 9. Slova : Ilirija, ob 10.30 Slovan : Primorje.

Odobri se program proslave 15letnice Hermesa 6. in 7. oktobra, pri kateri sodelujejo klubi Ilirija, Reka, Slovan, Slova, Triglav, Primorje in Korotan. Naknadno se odobri odigranje prijateljske tekme Mura : SK Maribor 30. septembra v Mur. ski Soboti.

Na dopis Sore št. 384 od 2. oktobra, da bi se odigrala prvenstvena tekma Sora : Gorenje, določena za 21. oktober, že v nedeljo 7. t. m., se ne more ugoditi brez pristanka drugega kluba in ker Gorenje še ni sprejet v članstvo.

Verificirala se s pravom takojšnjega nastopa za Ilirijo Jenko Boris (poziva se Ilirija, da dostavi za imenovanega eno sliko), s pravom nastopa 13. oktobra se verificiralo za Hermes Goršič Alojzij, Sehas Ivan, Zbona Bruno, za Atletik SK Jun. ger Ludvik za SK Zagorje Juvančič Viktor, za Enakost Koren Pepi, za Dravo Szöllöš Lajos, za Muro Bizjak Herman, za Svobodo, Ljubljana, Zupan Milan, Stru-

hazene, in sicer: I. termin: Gorenje : Ptuj, Korotan : Atena; II. termin Ilirija : Atena, Ptuj : Korotan; III. Ilirija : Ptuj, Atena : Gorenje; IV. termin Ptuj : Atena, Gorenje : Ilirija; V. termin Korotan : Gorenje; VI. termin Ilirija : Korotan. Igra se vedno na igrisču prvoimenovanega kluba. Začetek tekmovalja in datumi za posamezne termine se bodo objavili naknadno.

Sekcija ZNS. (Službeno.) Seja u. o. dne 5. oktobra ob 18. v kavarni Evropa. Važno zaradi izpitov.

Posebni vlak v Zagreb bo vozil v nedeljo 7. oktobra ob priliki prvenstvene tekme Gradjanski : Primorje. Prijave sprejema Putnik do petka ob 12.

Se nekaj prvenstvenih tekem. SK Korotan (Kranj) : SK Sora (Skojja Loka) 1 : 1 (1 : 1). Po izredno napeti borbi je prvenstvena tekma prošle nedelje ostala neodločena. SK Sora je to pot prav poceni odnesla eno točko iz Kranja. Kranjani so bili v splošnem nekoliko boljši ter so neprimerno več napadali in bili večinoma tudi v znatni nadmoči. Imeli pa so veliko smolo, da je par najboljših strelcov končalo na drogovih ali pa je šlo tik mimo. Odločen je bil tudi škofjeleški vratar, ki ima največ zaslug za neodločen rezultat. SK Sora je bil slabši v skupni igri in napad neodločnejši pred golom. Boljši pa so bili v startu in pokrivanju. Vse njih delo in uspeh je bilo v razdiranju nasprotnikovih akcij in onemogočenju uspeha. To je zadostovalo, da so gostje odnesli dragoceno točko. Po poteku igre sodeča bi bil rezultat v prid Korotana bolj odgovarjal. Publike izredno veliko. Predtekma Korotan B : Sora B je končala 5 : 1 (4 : 0). — SK Zagorje : SK Svoboda 7 : 1 (3 : 0). Prvenstvena borba, ostra in živahna igra obeh moštvev. Zagorje je odigralo eno svojih najboljših tekem in je njegova zmaga zaslug vseh igralcev. Posebno se je odlikovala izredno razpoložena obramba, prav tako pa tudi koristen napad. Častni gol iz enajstmetrovke. Sodil je s. s. g. Lunder. V predtekmi rezerv imenovanih moštvev, Zagorje za večino juniorjev, je prišlo po živi igri do remija 1 : 1. Popoldne pa je zagorska Slova izgubila v Litiji 3 : 1. Treutno ima torej SK Zagorje največ šans za prvo mesto. Zadnjo tekmo s SK Litijo mora sicer odigrati na tujem terenu, a potreben je samo neodločen rezultat, ki ga bo, sodeč po nedeljski igri tudi dosegel. V nedeljo pa se srečata doma Slova in Svoboda v borbi za zadnji dve mesti.

SK Grafika. Drevi ob 19. sestanek prvega in drugega B moštva v društvenih prostorih, palača Grafika, zaradi nedeljskega programa. Vsi točno in sigurno.

ZSK Hermes (uprava igrisča). Danes ob 20. seja odbora uprave igrisča pri Beliču. Vabijo se vsi reditelji, ki so sodelovali pri zadnjih motodirkah, da se zgledajo na seji.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Strogo obvezen sestanek vseh igralcev, t. j. prvega moštva, rezerv in juniorjev, danes ob 19.30 pri Korotaru. Istega se morajo brezpogojno udeležiti vsi, kajti kdor ne pride, ne pride v postev za turnirske tekme pri proslavi. Posebno se vabijo Burja Dovo, Sernek, Moko, Barducki. Igralca Čebotin in Klančnik se prosita, da sta gotovo pravčasno na mestu.

Gozdni tek na Pohorju. Pod pokroviteljstvom zadruga »Pohorski dom« se vrši v nedeljo 7. t. m. že III. pohorski gozdni tek. Za istega so prijavljeni najboljši tekači klubov iz Maribora, Celja, Ljubljane, Ptuja, Konjice, Poljčana, Prevalj in bo tek nedvomno velikega propagandnega pomena za naše lepo Pohorje. Tek se vrši deljeno, za seniorje na progi Ruška koča - Pohorski dom v skupni dolžini 7500 m, za juniorje (rojstni letnik 1916, 17, 18 in 19) pa na 1300 m dolgi progi: Mariborska koča - Pohorski dom. Za zmagovalce je pokrovitelj daroval lepa darila.

Celjski nogomet. V nedeljo 7. t. m. ob 15.30 se bo pričela na Glaziji v Celju podsežna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Svobodo iz Maribora. Ker bo Svoboda hotela pokazati vse svoje znanje, bo tekma gotovo zanimiva in napeta. Ob 13.45 bo predtekma med rezervama SK Celja in SK Svoboda.

Srednješkolsko in akademsko prvenstvo v tenisu, ki naj bi se danes pričelo, je zaradi nepopolnega vremena odložen na prihodnji teden.

SK Slovan. V ponedeljek 8. t. m. redna odborova seja, strogo obvezna za vse odbornike.

TSK Slovan. Danes ob 20. v gostilni pri Kruščici sestanek vseh verificiranih igralcev. Po sestanku ob 21. redna odborova seja.

SK Reka. Danes ob 20. v konzumu strogo obvezen sestanek A in B moštva.

SK Istra. V nedeljo naj bodo ob 9.30 na igrisču Reke ob Tržaški cesti: Kristan, Boltavzar, Baggia, Hribar B, Kitec, Glavč, Dežan, Rabič, Kovič, Zdravje, Tavar Svetozar, Marn in Zupet. Prinesite 4 slike za podsavez! Igra se ob vsakem vremenu!

SK Slaviša. Danes ob 19.30 strogo obvezen članski sestanek v posebni sobi kavarne Evrope. Sigurno naj se zgleda Anke, Škrl, Pečan, Ogrič in Aljancič.

Jadran : Reka. Med važnimi srečanjji, ki jih prinese III. kolo prvenstvenih tekem II. razreda, stoji brez dvoma na mestu tekma omenjenih enajstoric. Seja za to stara pretendent za naslov prvaka. Obe moštvi sta se temeljito pripravili. Zlasti velja to za Jadran, katerega enajstorica je v zadnjih nastopih pokazala tolik napredek, da upravičeno lahko misli na letošnje prvenstvo. Reka preživlja majhno depresijo. Upati pa je, da se moštvo skoro zopet znajde in zaigra že v tem srečanju v stilu, kakršnega smo bili vajeni gledati v pretekli sezoni. Tekma se vrši ob 10. dopoldne na igrisču Reke ob Tržaški cesti.

Sportna veselica v Kranju. Vse sportno javnost opozarjamo na sportno veselico SK Korotana, ki bo kot običajno tudi to pot združena s trgovijo, letos še prav posebno originalno. Buffet bo dobro založen. K plesu svira priznani Nagode-jazz iz Ljubljane. Na svidenje jutri ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma.

Starostni ljudje zagrenjujejo stare dni revmatizma bolečine.

Vsem, ki trpite na revmatizmu, kostnih bolečinah, zbadanju, ishiasu, zobobolu, glavobolu, priporočamo masažo. Za masažo je »Alga«. Masaža za »Alga« vas krepi in osvežuje.

»ALGA« se dobiva povsod, 1 steklenica Din 14.—

Reg. S. br. 18117-32.

Repertoar

Drama.

Začetek ob 20.

Petek, 5. Zaprt.

Sobota, 6. Ilirija. Premiera. Izven.

Nedelja, 7. Migo, dekle z Montarnasa. Izven.

Opera.

Začetek ob 20.

Petek, 5. Zaprt.

Sobota, 6. Rigoletto. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Nedelja, 7. Tičar. Opereta. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

★

Premiera Cankarjevih »Hlapcev«, ki jih režija g. Ciril Debevec, bo v soboto 6. oktobra. Zasedba glavnih vlog je sledeča: Jerman — g. Debevec, Lojzka — gđc. Boltarjeva, župnik — g. Skrbinek, Komar — g. Potokar, Hvastja — g. Lipah, Kalandar — g. Cesar. To je prva predstava nameravanega Cankarjevega ciklusa, ki ga v prihodnjem letu Drama v novi režiji in novi zasedbi. Predstava bo izven abonmaja.

Pristen čebelni

MED

večjo količino, ima na prodaj

L. Ritzmann

čebelarstvo

Novi Vrbs, Dun. ban.

Zahtevajte cenik!

Uspeh

za uspehom

zanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje

Jutrovega

malega oglasnika!

Blago za zimsko suknje, kangerani sportni svetot z a fine obleke.

Velika izbira, nizke cene.

R. MIKLAUC

»Pri škofcih, Ljubljana, Lingarjeva ul. — Mednarodna ulica — Pred škofijo

Moderna prvovrsta kavana

v ljubljanskem nebotičniku

se odda takoj v najem.

V postev pride le prvovrsten strokovnjak, ki mora nuditi kapitalno jamstvo

Informacije pri direktaciji Pokojninskega zavoda za nameščenje v Ljubljani.

Da bi se tudi vi prepricali

propagandne tube po 4 DINARJE

propagandne škatlice po 5 DINARJEV

BOTOT

Prvič v letošnji sezoni se poje v soboto zvečer »Rigoletto«, najbolj priljubljena Verdijeva opera. Dirigira g. Neffat. Naslovno partijo poje naš odlični baritonist g. Primožič, Gildo gđc. Zvonimira Župečeva, absoventka glasbene akademije v Berlinu, vojvodo Mantuanskega g. Banovec, Magdaleno g. Kogojeva, Sparafučia g. Zupan in grofa Monterona g. Marjan Rus. Predstava je izven abonmaja po znanih cenah od 30 Din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20

Petek, 5. Zaprt.

Sobota, 6. Hamlet. C.

Prva repriza »Hamleta«, ki je ob svoji premieri dosegel izredno lep uspeh, bo v soboto, 6. t. m. Naslovno ulogo igra Vladimir Skrbinek, režija je Kovičeva. Repriza bo za red C.

Prvi nastop nore članice Save Severjove bo v najkrajšem času. Nastopi v igri Oscarja Wildeja »Idealen soprog« v ulogi lady Chiltern, kjer ima vse možnosti pokazati svoje sposobnosti. »Idealen soprog« je zaradi svoje dihotivnosti in napetosti stalno na repertoarju gledališč ter bo gotovo tudi v Mariboru zanimal. Režija je Skrbinskova. Nastopijo: Severjova, Starčeva, Savinova, izmenoma Barbičeva in Godinova (debitantka), Kraljeva, Gorinskova, Zakraskova, Grom, Skrbinek, Furijan, Gorinsk, Nakret, Košič, Blaž, Košuta in Verdonik.

Radio

Petek, 5. oktobra.

LJUBLJANA 11: Solaka ura: Ljubime prirodu (Herfort Tilda). — 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Izleti za nedeljo: Mojstrovka (Vlado Petrič). — 18.20: Narodne pesmi v tretji (sestre Stritar). — 19: Dubrovnik. — 19.20: Pesmi iz Primorja. — 19.50: Čas, jedilni list, program za soboto. — 20: Predavanje o Brucknerju (dr. Dolinar). — 20.30: Sramel kvartet »Starček«. — 21: Prenos simfoničnega koncerta z Dunaja. — 22: Čas, poročila. — 22.15: Malo za zabavo, malo za ples (plošče).

Sobota, 6. oktobra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 16: Radio orkester. — 18.30: Zabavno predavanje (Pirnat). — 18.50: Plošče. — 19: Zunanepolični pregled (dr. Jaj). — 19.20: Ivan Mažuranič. — 19.40: Plošče. — 19.50: Čas, jedilni list, program za nedeljo. — 20: Pevski zbor pravoslavne kapele. — 21: Radio orkester. — 22: Čas, poročila, plesna glasba. — 22.15: Plošče. — 19.40: Violinski koncert. — 20.40: Srbske narodne. — 22.20: Laska glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.45: Igra. — 21.15: Laska glasba. — 21.45: Plošče. — 22.15: Ples. — PRAGA 20.10: Jazz. — 20.45: Operni večer. — 22.15: Plošče. — 22.30: Godba na pihala. — BRNO 20.10: Godba na pihala. — 20.45: Prenos iz Prage. — VARSAVA 20: Orkester in solisti. — 21: Klavir. — 22.15: Ples. — 23.05: Laska in plesna glasba. — DUNAJ 12: Orkester. — 15.15: Zborovski petje. — 16.10: Igra. — 17.15: Jazz. — 19.15: Orkester. — 20.15: Drameki večer. — 22.10: Laska in plesna muzika. — BERLIN 20.10: Mešan program. — 21.10: Laska glasba. — 22.20: Ples. — KONIGSBERG 19.30: Mandoline. — 21.10: Pester program. — 22.30: Ples. — STUTTGART 20.15: Kmetička svatba. — 22.30: Ples. — 24: Nočni koncert. —

KAKO ODLIČNA JE FRANCESKA PASTA IN MILO ZA ZOBE

BOTOT

parafaraz za gošob dobo

BOTOT

napravi zobe bleščeče bele, krepi dlesni in osvežuje usta. Dobiva se povsod. Zahtevajte spec. ponudbe: D. Pešmanzu in Co, Zemun. 8029

Nov način izdelave ličnega pudra

ANICA, DANDANES SE RESNIČNO ELEGANTNE ŽENE NE PUDRAJO STALNO: ONE UPORABLAJO NOV PUDER S SMETANOVNO PENO. POIZKUSI GA!

KAJ? ALI NI ČUDOVITA RAZLIKA?

DA, IN VES DAN SE DRŽI. TO JE SEDAJ SENZACIJA.

O! MENI SE NOS VEDNO BLEŠTI.

Ne navadnih laboratorijev poizkusi, napravljene z novo formulo pudra za lice, so definitivno dokazali, da more sedaj vsaka žena napraviti svojo polt prekrasno in mladostno ter popolnoma odpraviti blesk na nosu, pege in druge nedostatke svoje polti. Sestavina, ki povzroči to ogromno razliko, se imenuje smetanovna pena. Ona učinkuje tako, da se pudr obdrži ves dan in to celo v vetru in deževnem vremenu, kakor tudi v veliki potenja pri plesu ali sportu.

Vse pravice do tega novega presenetljivega recepta si je pridobila tvrdica Tokalon za ves svet. Sedaj je v pudru Tokalon smetanovna pena znanstveno na patentiran način ter v strogo omejenih porcijah zmešana s finim na zraku posušenim pudrom. Poizkusite še danes škafličko pudra Tokalon, edinega pudra za lice s smetanovno peno. Naglo in očitno zboljšanje Vaše zunanosti bo zbudilo presenečenje in zavist Vaših prijateljev.

Marcello Tinayre:

Upornica

Roman

»Zlate besede govorite,« je rekel kanonik. »Stopil bom k stotniku Leflaurelu, da se ženitev pospeši.«

»In Roza naj si prizanaša.«

»Zelo krepka res ni...«

»Oh, to zdravje...«

»Najdražji blagor je na svetu — mimo čednosti...«

»Meni Bog ni dal zelo krepkega...«

»Meni tudi ne...«

»Seveda, v najinih letih...«

Govorila sta o svojem zdravju, o zimi, ki se je letos zgodaj oglašala in katere ju je bilo strah; nato sta hvalila razna zdravila, pripovedovala o čudežnih ozdravljenjih in obžalovala, da so zdravniki tako nevedni. Vsak izmed njiju je našteval svoje telesne nadloge in pomiloval samega sebe; vsakemu izmed njiju se je zdelo, da drugi pretirava, njega pa posluša s prijazno ravnodušnostjo...

Svetiljka pod zvonom iz mlačnega stekla je razlivala mirno luč. Svit ognja v kamini je švigal po litografijah, ki so krasile stene, in v kotičku kamina je kositrni čajnik tiho pobrenčeval na toplem pepelu.

Stara dva sta sedela oba v enakih naslanjajih drug drugemu nasproti. Jozana je zrla na črno žensko obleko, na črno duhovniško obleko, na častitljivi glavi s svilnatomehkimi srebrnimi lasmi, in mislila:

»Res sta podobna drug drugemu. Oba dobra, s preprostima, čistimi dušami, ukvarjajoča se z drobnimi reči in zadovoljna z drobnimi radostmi...«

In zrla je na reči okoli njiju, na ta okvir, ki se jima je tako dobro prilagel... kako tuja je bila vkljub vsej svoji dobri volji v tej brezbarvni hiši, med tema starima človekoma, ki ju je imela rada in ki sta jo toli malo poznala.

»Vzemite za nožovo konico buraze,« je razlagal kanonik, »potem pa evkalipta... Če bi dali v pijačo najprej evkalipt in šele potem burazo, bi imela čisto drugačen okus. Sestra Florencija mi je mnogokrat rekla: »Buraza mora biti prva, gospod kanonik...« To je zelo važno.«

Operta na mizico, je Jozana obračala liste v albumu za fotografije. Neznane postavke so se vrstile mimo nje: Pierrovi sorodniki, ki so bili vsi že mrtvi; gospe s krinolini in dolgi kodri, ki so jim padali na ramena; gospodje s kopastimi bradicami, majhna dekletka, ki so jim gledali izpod tega štrlečih krilo vezeni hlačni nabirki, dečki v žametastih jopičih, ob mizah z zverženimi rezbarijami; častniki kolonialne vojske z velikimi kapami — in grof Chamborski, sveti oče Pij IX. in »osvoboditelj« Thiers... V vseh teh obledelih obrazih je bilo nekaj tako daljnega, tako žalostnega... In Pierrova fotografija je bila med ostalimi kakor nov grob na pokopališču...

Jozana se je spominjala mesecev trpljenja pred možovo smrtjo. Strelga mu je in mu bila v oporo in tolažbo do zadnjega trenutka. S svojo zvesto, ljubečo navzočnostjo mu je bila olajšala muko ločitve. Ne, Jozana ni lagala, kadar si je ponavljala, da bi bila dala življenje za Pierrovo rešitev. Njena bolečina ni bila hlinjena — bolečina, ki je bila izbrisala ono drugo bol. Kadar je vstala v njenih sanjah Pierrova senca, ni bila jezna prikazen. In vendar so bile ure, ko je bil spomin na Mauricea Jozani mučen. Slutila je, da pride čas, ko jo bo srce, ko jo bodo čuti boleli od prebujenih spominov... Njeno sedanje ravnodušje je bila le začasna medloba, ne ozdravljenje.

Misli so ji blodile okoli... Videla je Mauricea oženjenega, živčega za drugo ženo, v hiši, kamor ne bo ona, Jozana, nikoli stopila; na kolenih je držal otroka, in ta otrok je bil Claudejev brat...

Te slike so bile umetne in nenaravne. Jozane niso bolele. Ustvarjala jih je svojevoli, kakor si človek časih svojevoli predstavlja neznane dežele, minula stoletja, čase, ki še pridejo, ali smrt... In ta nezmoglost, da bi kaj občutila, jo je pomirjevala...

Spoštovani gospod!

Vaše toli prijazno, toli hrabrilno pismo sem dobila šele včeraj, tukaj v Chartresu, pri stari sorodnici, ki me po dneh globokega obžalovanja dobrodejno obdaja njeno gostoljubje.

Šest mesecev je minilo, odkar sem zapustila Pariz in pretrgala vsako zvezo z »Ženskim svetom«. Ali sem res jaz tista, ki je napisala članek o »Delavni ženi?«... Skoraj da bi dvomila o tem... Toliko reči je prišlo, ki sem zaradi njih pozabila svoje prejšnje življenje, zoprno delo, ki mi ga je dodeljeval Foucart, in srečna naključja, ki so mi dovoljevala, da sem časih v kakem kotičku njegovega lista povedala svoje mnenje.

Da se to mnenje, ki sem ga neprisiljeno izrazila, ujema z vašim, mi tem bolj dobro de, ker nisem poklicna pisateljica. Moj sestavek je bil malone prvenec. Ko sem ga pisala, sem čutila, kolikanih mi manjka izkušnje. Pa če je tudi nemara okornost oblike nasprotovala izrazu čustva, čustvo samo je bilo vendarle odkrito srčno, in res se mi zdi, da vas je utegnilo zanimati, ker je bilo neosebno: izrekla sem to, kar mnoge ženske mislijo, ali kar bi mislile, če bi bile vse — delavne ženske. In to, ali se imenujete borilca za ženske pravice ali ne, nikakor ne izpreminja dejstva, da ste borilec za ženske pravice... To bi moralo zadostovati in vam pridobiti obilo bralk. Vendar, ne čudite se, če vam najbolj želim bralcev. Bralcev, ki bi ob vaši knjigi postali pravičnejši — ne prizanesljivejši! — do žensk.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismo obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičočna se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Vabimo Vas k nakupu na delovni obdelnici A. Preker, Sr. Petra cesta 14. 30137-138

Kodak fotoaparati na obroke. Jugo-agencija, Zagreb, Draškovičeva 34. Prospekti brezplačno. — Sprejemamo povod za stopitje s kaveljci. 24731-6

Kuhinjsko posodo posoda, citre, več miz, petrolejske svetilke in likalniki ugodno prodam v Gradšcu 14, prišle, le. 30161-6

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaj avto zadet na kromski gumi, čisti, tovarni. Poizve se pri Ismerici Jož. Naklo. 30068-10

Tovorni avto 1-tonski v dobrem stanju, pripravljen za takojšnjo vožnjo, prodaj za ceno 4000 dinarjev, mikarna Bernhard, Maribor. 30037-40

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Siviljo samostojno, in pridno vajenko sprejme krmar Kerk — Ljubljana, Zidovska ul. 3. 30117-4

Trg. pomočnika agencija prodajalca mesa, stroke, sprejemam k manufakturi in konfekciji. — Vseki aranžiranja izloč in nemoteno ter prosti vojele, imajo prednost. — Odbora v hiši. Podrobnosti povodje v naših in referencami na P. Koren, prej Sterk, Ormož. 30109-4

Krojačico in vajenko sprejemam. Nalov v podružnici »Jutra« v Celju. 30153-1

G. Th. Rotman:

Peter Plavec in Janko Rjavec potujeta okoli sveta

»Zdaj pa prosim, nobenih nesreč več!« je dejala. Kakopak! Komaj je bila odnesla poto, sta »stapetnika« pri postavljanju lestvice že ubila dva zvonca velikoga lestvenca. Na sroči ni gospa Rogacka ničesar silila, in čez nekaj trenutkov sta naša prijateljca že mazala in lepila, da je bilo kar vseeno. Peter je mazal papir, Janko ga je pa lepil na steno; pri tem je bil tako nepreviden, da je stal z lestvico dosti predalet od zidu.

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

12

Mesar. pomočnika

vajenega tudi prekalovske stroke, sprejemam s 15. oktobrom. Ponudbe na področju »Jutra« na Jozanah pod »Priden«. 30153-1

Kuharico vajeno boljše hotelske kuhinje ter močnatih jedi — sprejemam takoj. Ponudbe na področju »Jutra« na Jozanah pod »Priden«. 30153-1

Gospodinjjo zmožno nekaj kaveljci, poponoma samostojno, sprejemam k samostojni trgovini. Ponudbe na ogli. odd. »Jutra« pod »Motor 22«. 30150-1

Gospodinjjo zmožno, zdravo, pošteno, s primerno izobrazbo in znanjem nekoliko šivanja in ročnega dela, isčem k dreletnemu otroku. Ponudbe na ogli. odd. »Jutra« pod »Otrok«. 30153-1

Službe išče

Beseda 50 para, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Tapetnik 150 vrstovrstnega dela. — Nalov v vseh polovalnicah »Jutra«. 30121-3

Pisarniška moč večja raznih pisarniških del, perfektna korekcija, delovanje v elektronski (elektronski) pisarni, sprejemam k samostojni trgovini. Ponudbe na ogli. odd. »Jutra« pod »Otrok«. 30129-2

Dekle vajeno vsakega gostilničarja in hotelskega dela, želi prenehati v gostilni ali privatni. Nalov s 15. oktobrom. Nalov v vseh polovalnicah »Jutra«. 30109-2

Gospodinjjo s 15. oktobrom. Nalov v vseh polovalnicah »Jutra«. 30153-2

Izurnjena šivilja s dobim okusom, izdeluje plašče, kostume, obleke itd., se pripravlja damam na dom. Sr. Petra cesta 49L. 30153-1

Trgovino s manufakturo, sprejemam k samostojni trgovini in delovni prideli dam v najem. Trgovina je isk glavnice ceno in farne cerkve. Potreben kapital za prevoz zaloge 10.000 Din. Trgovina obetoji že 40 let. V najem dam le neotenojnim gg. trgovcem ali trgovcem. Obetoji zagotovljen. Nalov v vseh polovalnicah »Jutra«. 30104-47

Kapital Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Gospodinjica

zročena modistinja, želi namestiti kjerkoli. Gre tudi k otrokom. Nastop s 1. novembrom ali pozneje, eventualno s 15. oktobrom. Nalov v vseh polovalnicah »Jutra«. 30140-2

Kupim Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Cca. 400 m tračnic 70 mm višjih, rabljenih, vendar dobro ohranjenih, skupino. Ponudbe na ogli. odd. »Jutra« pod »Tračnice«. 30127-7

Železno blagajno večjo, kupimo. Ponudbe z navedbo velikosti in cene je poslati na Temnik Franc, Maribor. 30137-7

Modeli

za cementne ovi s 15 cm premaza in druge — kupimo, Dunajski fabrike. Ponudbe na ogli. odd. »Jutra« pod »Modeli«. 30137-7

Brilantne butone kupim. Ponudbe z navedbo cene in velikosti je poslati na ogli. odd. »Jutra« pod »Brilant«. 30162-7

Pohištvo Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Spalnica mehka, plekana, nasproda, Ivan Mrher, mizar, Stanečice, St. Vid n. Lj. 30166-42

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovski lokal s stanovanjem in inventarjem, v industrijskem kraju v eredi vasi oddam takoj ugodno v najem za več let. Vprašati: Mr. 24336-49

V najem Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovino s manufakturo, sprejemam k samostojni trgovini in delovni prideli dam v najem. Trgovina je isk glavnice ceno in farne cerkve. Potreben kapital za prevoz zaloge 10.000 Din. Trgovina obetoji že 40 let. V najem dam le neotenojnim gg. trgovcem ali trgovcem. Obetoji zagotovljen. Nalov v vseh polovalnicah »Jutra«. 30104-47

Kapital Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje na slova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din.

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v gotovini. Naročila z detale izvršujemo najugodnejše. Posojilni zavod d. d. Zagreb, Praska ul. 6/II., telefon inter. 38-38. 296-16

Bančne vlozke knjžice kupujemo, prodajamo najugodnejše. Dajemo posojila nanje ter vsamostojno vlogi v posojila proti povzemanju tečaj in nasveti varnosti. Ravno tako vse ostale vrednostne papirje. Izplačilo takoj v